اولین روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ • ۱۶ شوال ۱۴۴۴ • ۷ مه ۲۰۲۳ • سال ششم • شماره ۱۰۶۴ • ۸صفحه • قیمت ۵۰۰۰ تومان

چشم‌انداز بازار کبالت

کارشناسان موسسه «Fastmarkets» پیش‌بینی‌ها، داده‌ها و نمودارهای قیمت ثابت کبالت را به اشتراک گذاشتند تا چشم‌انداز نوسانی مواد اولیه به‌کار رفته برای تولید باتری را معرفی کنند و برخی پیش‌بینی‌های مهم در مورد آینده بازار کبالت را ارائه دهند. از آنجایی که حجم تقاضا و سهم بازار برای وسایل نقلیه الکتریکی (EVs) و میزان اتکا به سیستم‌های ذخیره‌سازی انرژی...

۵

معدنکاری با محیط‌زیست در تضاد نیست

حوزه معدن علاوه بر اینکه مزایای اقتصادی فراوانی برای کشور دارد؛ اما در مقابل برخی معادن ازجمله معادن سرب و روی آسیب‌هایی هم به محیط‌زیست وارد می‌کنند. برای همین نیاز است در کنار معدنکاری حتما موارد زیست‌محیطی هم رعایت شود. مصطفی نادری، پژوهشگر و فعال محیط‌زیست درخصوص آلودگی‌های زیست‌محیطی معادن سرب و روی به بازار...

۳

در گزارش «روزگارمعدن» درباره برنامه هفتم توسعه و ضرورت‌های آن مطرح شد

دوری برنامه‌های توسعه از واقعیت

۴

سرمقاله

مسیر تحقق توسعه در سند هفتم

۲

تیترهای روز

فرصت‌ها را دریابیم

سیاست‌های کلی برنامه هفتم در ۷ سرفصل «اقتصادی»، «امور زیربنایی»، «فرهنگی و اجتماعی»، «علمی، فناوری و آموزشی»، «سیاسی و سیاست خارجی»، «دفاعی و امنیتی»، «اداری، حقوقی و قضایی» و در ۲۶ بند تدوین شده است و تا آخر ماه برای بررسی به صحن علنی مجلس می‌رود. یکی از موارد قابل‌تامل این برنامه توسعه‌ای، بی‌توجهی به ظرفیت‌های معدنی و صنایع‌معدنی است. این در حالی است که بخش معدن از بخش‌های مهم اقتصادی بوده که در شرایط تحریم توانست ذخایر ارزی کشور را تا حدی ترمیم کند. به‌اعتقاد کارشناسان، معادن غنی ایران این ظرفیت را دارند که درآمد حاصل از محصولات‌شان جایگزین درآمدهای نفتی...

۷

سهم فراموش‌شده آذربایجان غربی از درآمد معادن

۶

سیگنال فدرال رزرو به بورس تهران

۸

با بنیان سلامت پاسارگاد دیگر نگران هزینه های گران دندانپزشکی خود نباشید

شرکت تعاونی خدمات بهداشتی و درمانی
بنیان سلامت پاسارگاد

خدمات قابل ارائه در شرکت بنیان سلامت پاسارگاد

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره

۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت

۳- ارائه پوشش های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی

۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور

۵- معاینه و چکاپ و انجام خدمات دندانپزشکی بصورت یونیت سیار دندانپزشکی در محل سازمانها، شرکت ها و کارخانجات تولیدی

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور

دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)

www.bonyansalamat.com

روزگار معدن

اخبار

۲

یکشنبه
● ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲
● ۱۶ شوال ۱۴۴۴
● ۷ مه ۲۰۲۳
● سال ششم ● شماره ۱۰۶۴

سرمقاله

مسیر تحقق توسعه در سند هفتم

سعید عسگرزاده
دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران

یکی از سرفصل‌هایی که در برنامه هفتم بر آن تاکید شده، «تحقق برنامه هفتم توسعه» است. این سند که تهیه و تدوین آن به تاخیر افتاده، به بررسی مزیت‌های نسبی مناطق مختلف کشور می‌پردازد و براساس داده‌های به‌دست‌آمده، فرآیند توسعه هر منطقه را ترسیم می‌کند.

بنابراین ناگفته پیداست که آمایش جامع و کامل سرزمین تا چه اندازه در بخش معدن ضروری است، اما در سال‌های گذشته متاسفانه اهمیت این موضوع نادیده گرفته شد.

اما برای انجام موفقیت‌آمیز آمایش سرزمین باید از چه مدلی استفاده کرد. به‌نظر می‌رسد، ابتدا باید همانند آنچه در بند پ ماده ۴۳ قانون برنامه ششم آمده و البته موردتوجه قرار نگرفت، وضعیت سرمایه‌گذاری‌هایی که قرار است از محل حقوق دولتی معادن برای آمایش سرزمین انجام شود، کاملا روشن و مشخص شود و به‌این‌ترتیب، موضوع آمایش سرزمین در کنار اکتشافات سرزمینی به‌عنوان یکی از موضوعات اصلی سازمان‌های مربوطه قرار گیرد.

در این بند اشاره شده است که: درآمدهای حاصل از بخش معدن به‌حساب ویژه‌ای نزد خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود تا در قالب قانون بودجه سنواتی در امور ذیل صرف کند: تکمیل زیربناها و زیرساخت‌های موردنیاز برای معادن و زیرساخت‌های عمومی صنایع معدنی، اجرای تبصره (۶) ماده (۱۴) قانون معادن (با اولویت مناطق مجاور درگیر محدوده معدنی) و مواد (۲۵) و (۳۱) قانون معادن و ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، تشویق صادرات محصولات صنایع معدنی دارای ارزش‌افزوده بالا و تکمیل نقشه‌های پایه زمین‌شناسی شناسایی، پی‌جویی و اکتشاف عمومی کلیه ظرفیت‌های معدنی کشور.

برای اینکه تهیه سند آمایش سرزمین در برنامه هفتم به محاق نرود ابتدا باید سهم بخش آمایش از حقوق دولتی دقیقا مشخص شود و ضمانت اجرایی بسیار بالایی را برای آن در نظر گرفت تا بتوان منابع مالی موردنیاز برای تهیه این سند را فراهم کرد.

بعد از فراهم شدن منابع موردنیاز، عملیات اجرای آمایش سرزمین هم موضوع مهمی است و نیازمند سازکار مشخصی است تا دستورالعمل و روش‌شناسی (متدولوژی) انجام آمایش سرزمین با بیشترین دقت و مطابق با شرایط ایران مشخص شود. بعد از استخراج این متدولوژی می‌توان مواردی مثل رتبه‌بندی کردن شرکت‌هایی را که در این زمینه توانمند هستند، انجام داد و کار را برای اجرا به آنها سپرد.

قاعدتا سیاست مجموعه‌های راهبر هم در این زمینه بسیار مهم است. مجریانی که انتخاب می‌شوند، باید توانایی راهبری و نظارت بر چنین پروژه‌هایی را داشته باشند و برای اینکه به خطا نروند، باید براساس اصول کلی و برنامه راهبردی آمایش معدنی سرزمین پیش بروند تا برنامه‌های نظارتی هم باتوجه به آن دستورالعمل کلان، براساس رویه و متد مشخص‌شده، پیش برود. نکته دیگری که در برنامه هفتم موردتاکید قرار گرفته و همواره یکی از دغدغه‌های بخش معدن به‌شمار می‌رود، حمایت حقوقی و قضایی از سرمایه‌گذاری، امنیت اقتصادی و بهبود محیط کسب‌وکار است.

اهمیت این بند بر هیچ‌یک از فعالان اقتصادی پوشیده نیست. از اصول اولیه رشد اقتصادی توجه به این نکته است که سرمایه از ریسک بیزار است و از محیط بی‌ثبات می‌گریزد. بنابراین، نمی‌توان انتظار داشت که در شرایط بی‌ثبات؛ سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی انجام گیرد. اگر آنچه تحت‌عنوان امنیت اقتصادی در محیط کسب‌وکار نام گرفته، یعنی مجموعه قوانین، بخشنامه‌ها، سیاست‌های دولت و حکمرانان، قواعد تجاری، روابط بین‌الملل و هر آنچه در فضای کسب‌وکار یک کشور دخیل است، قابل‌اعتماد و پایدار نباشد، جذب سرمایه‌گذاری اتفاق نمی‌افتد یا اگر بیفتد تنها در مواردی است که این‌قدر میزان سودآوری بالا باشد که ریسک را به‌شکل قابل‌توجهی پوشش دهد و تلورانسی که در اثر ریسک ایجاد می‌شود، خنثی کند.

واقعیت این است که کشور ما در حال حاضر در شرایط مطلوبی از نظر ثبات و امنیت اقتصادی قرار ندارد. به‌این‌ترتیب، سرمایه‌گذاران معدودی تمایل به ورود به این عرصه را دارند و تنها به‌سراغ مواردی می‌روند که سود قابل‌توجهی داشته باشند و به‌این‌ترتیب، مواردی موردتوجه قرار می‌گیرد که شاید جزو اولویت‌های کشور نباشد.

فعالیت معدنی فرآیندی دیربازده است و کسی که اقدام به سرمایه‌گذاری در حوزه معدن می‌کند، شاید بتواند ۵ سال بعد محصول خود را بازاریابی کند و در معرض فروش قرار دهد. بنابراین، اگر قواعد صادراتی کشور در طول ۲، ۳ سال بارها و بارها تغییر کند، نمی‌توان انتظار داشت کسی اعتماد کند، پیشقدم شود و دارایی خود را به‌خطر بیندازد.

وقتی قواعد تنظیم بازار، قوانین تعزیرات یا شرایط تولید، تامین مواد اولیه و واردات تجهیزات و امکانات موردنیاز و امثال آن در طول سال چندین‌بار تغییر می‌کند، نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که کسی در گود سرمایه‌گذاری وارد شود.

رشد صنایع در گرو توسعه صنعت ماشین‌سازی

گروه معدن

نشست تخصصی سیدمهدی نیازی، سرپرست وزارت صمت با نمایندگان انجمن‌های فعال در حوزه صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات برگزار شد. این نشست با حضور سیدمحمد موسوی معاون و زهره سیدی مدیرکل دفتر صنایع ماشین‌آلات و تجهیزات وزارت صمت، امیرعباس اختراعی رئیس هیات مدیره انجمن سازندگان تجهیزات صنعتی ایران (ستصا)، احسان ثقفی رئیس، و جمعی دیگر از مدیران برگزار شد.

در ابتدای این نشست، سرپرست وزارت صمت با تشکر از حمایت جدی انجمن‌ها خصوصا انجمن صنایع ماشین‌سازی از دکتر فاطمی‌امین و اقداماتی که در ۲۰ماه گذشته در وزارتخانه صمت صورت گرفت، افزود: اعتقاد داریم تمام تشکیلات وزارتخانه باید در راستای حمایت از بخش خصوصی فعالیت کند یعنی ساختارهای وزارتخانه درجهت خدمت‌رسانی به فعالان اقتصادی طراحی شود.

وی به برگزاری نشست‌های تخصصی‌تر با انجمن‌ها و تشکل‌های حوزه‌های صنعت، معدن و تجارت وجود دارد تا برای رفع مشکلات به برنامه‌های و نکات عملیاتی دست یافت و ادامه داد: در آئین‌نامه حمایت از تولید، دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین که ظرفیت بسیار خوبی داشته و چندین تغییر رویکرد جدی و اساسی در آن دیده شده که بحث ماشین‌آلات و تجهیزات، از نکات کلیدی آن است.

سرپرست وزارت صمت با بیان اینکه انتظارمان از بخش خصوصی آن است که این آئین‌نامه اجرایی شود، اضافه کرد: در این زمینه، تمام توان و ظرفیت را به کار می‌بندیم تا برنامه‌های شما در بحث‌های توسعه، افزایش تولید و درنهایت صادرات به بهترین شکل انجام شود.

تشکیل فدراسیون صنایع ماشین‌سازی

نیازی با اشاره به اینکه باید نشست‌های مشورتی و تخصصی را برای استفاده از ایده‌های جدید، تقویت و توسعه داد، گفت: رویکرد من این است که بخش خصوصی باید مطالبه‌گر بوده و برنامه صنعت ماشین‌سازی را با یک اجماع ارائه کند.

مطمئنا تشکیل فدراسیون صنایع ماشین‌سازی و تجهیزات ایران نشان‌دهنده بلوغ تشکیلاتی در بخش خصوصی است زیرا بخش‌ها و انجمن‌ها در کنار هم قرار گرفته و به زبان واحد رسیده‌اند.

نبود حوزه کارخانه‌سازی، حلقه مفقوده صنعت ماشین‌سازی

وی با بیان اینکه باید برنامه فعالیت‌ها و لیست اقدامات از سوی بخش انجمن‌های فعال در این حوزه به ۵ تا ۷ پروژه تبدیل شده و در اختیار وزارتخانه قرار بگیرد زیرا حرف کارشناسی است و نفع بخش خصوصی و کشور در اجرای این برنامه‌هاست، افزود: حلقه مفقوده صنعت ماشین‌سازی، نبود حوزه‌ای با عنوان کارخانه‌سازی است زیرا درحال‌حاضر ماشین‌سازی به‌صورت انفرادی توسعه یافته است.

پس باید حلقه واسطی به‌عنوان مجموعه‌ساز و کارخانه‌ساز تقویت شوند تا با دریافت پروژه‌های داخلی و خارجی، در نهایت ماشین‌سازان، تجهیزات‌سازان و... در زیرمجموعه آنها پیشرفت کنند.

سرپرست وزارت صمت با بیان اینکه ظرفیت‌های مقرراتی بسیار بالایی در آئین‌نامه دانش‌بنیان‌ها وجود دارد، ادامه داد: وزارتخانه قرار است در این حوزه سیاست‌گذاری کند و باعث ساختارسازی، گسترش مجموعه و توسعه جی.اس.آی شود و در ذیل آنها ماشین‌سازان و تجهیزات‌سازان کوچک به فعالیت بپردازند که این می‌تواند جزو برنامه‌های اصلی باشد.

حرف بخش خصوصی شنیده می‌شود

وی با بیان اینکه هرظرفیتی داخل دولت باشد را برای بنیان‌گذاری ۵ تا ۷ برنامه به کار می‌بندد و وزیر آینده هم این برنامه‌ها را ادامه می‌دهد زیرا مطالبه انجمن‌ها و مجموعه‌های فعال در این حوزه است و افزود: امروز فضای کشور، فضایی است که حرف بخش خصوصی شنیده می‌شود، اتفاقی که می‌توان در تاکیدات و شعارهای سال متوجه شد. باید شهادت دهیم که شخص رئیس‌جمهوری معتقد است چنین موضوعاتی باید به بخش خصوصی واگذار شود و دولت تا جایی که می‌تواند به این موضوعات ورود نکرده و تصدی‌گری نکند.

فرصت تاریخی برنامه هفتم

نیازی با بیان اینکه فرصت تاریخی برنامه هفتم را نباید از دست داد، به دلیل اینکه احکام این برنامه هنوز جمع‌بندی نهایی نشده است، اضافه کرد: این برنامه تا تیرماه و مردادماه جمع‌آوری شده و نهایتا تا پایان سال توسط مجلس مصوب می‌شود، پس در شرایط فعلی اگر بتوان با توجه به خلاءها و مشکلات اساسی موجود در این صنعت، حکم و برنامه دقیق و فنی برای ماشین‌سازی و تجهیزات نوشته شود، باعث می‌شود که حداقل برنامه‌های‌مان ۵ سال جلو برود.

وی با اشاره به اینکه این چند حکم و قانون اصلی باید به‌نحوی درنظر گرفته شود که با برطرف شدن آنها، شاهد رشد صنعت در حوزه‌های صادرات و تولید باشیم، تاکید کرد: اولویت‌مان درحال‌حاضر صادرات و توسعه سرمایه‌گذاری است تا بازار ماشین‌آلات و تجهیزات در کشور توسعه پیدا کند.

سرپرست وزارت صمت در ادامه خاطرنشان کرد: باید دو اتفاق مهم در دهه فعلی رقم بزنیم که یکی از آنها بحث بازسازی و نوسازی ماشین‌آلات و تجهیزات واحدهای تولیدی موجود است زیرا اگر بازسازی نشود، در پایان دهه کل صنعت‌مان دچار افول اساسی شده و هرچه امروز در اختیار داریم، از بین می‌رویم؛ به همین دلیل بحث بازسازی و نوسازی از استراتژی‌های مهم‌مان است که باعث ایجاد بازار در صنعت می‌شود.

وی با بیان اینکه در دهه گذشته، نرخ سرمایه‌گذاری منفی بوده و خطر بزرگی است، افزود: حاکمیت بالاخره به این اجماع می‌رسد که بحث مشوق‌های سرمایه‌گذاری را تقویت کند تا بتوان جریان سرمایه‌گذاری را در کشور مثبت کنیم که ظرفیت بسیار خوبی برای حوزه ماشین‌سازی و تجهیزات است.

رشد صنعت ماشین‌سازی موجب رشد صنایع می‌شود

نیازی با تایید این مسئله که صنعت ماشین‌سازی و تجهیزات، صنعتی صنعت ساز است، اضافه کرد: اعتقاد داریم اگر صنعت ماشین‌سازی و تجهیزات رشد پیدا کند، سایر صنایع رشد خواهد کرد زیرا این صنعت، حلقه مفقوده سایر صنایع است؛ پس درصورت تمرکز و توجه ویژه روی این صنعت، جریان بزرگ صنعتی در کشور ایجاد می‌کند.

وی با بیان اینکه بحث برنامه هفتم با اولویت صادرات و افزایش تولید می‌تواند فرصت خوبی باشد، ادامه داد: اگر بتوانیم مباحثی مانند ارزش‌افزوده در مناطق آزاد که معادلات رقابت‌پذیری را به‌هم می‌زند یا رفع مشکلات تامین اجتماعی که اتفاقی بزرگ بوده و حجم بالایی از اشتغال‌زایی را ایجاد می‌کند یا حلقه مفقوده دیگر را در صنعت ماشین‌سازی و تجهیزات برطرف کنیم و آنها را در احکامی که می‌خواهیم برای برنامه هفتم در نظر بگیریم، جای دهیم، یک برد تاریخی برای این صنعت خواهد بود.

سرپرست وزارت صمت در ادامه در خصوص رفع مشکل تامین نیروی انسانی برای این صنعت که دغدغه همه فعالان در این حوزه است، اضافه کرد: در این رابطه تفاهم راهبردی با وزارت علوم منعقد کردیم تا از یکسو سیلابس و سرفصل درسی و تحصیلی در دانشگاه‌ها تعریف کنیم و از سوی دیگر خبرگان صنعتی را به‌عنوان استاد برای تدریس به دانشگاه‌ها معرفی کنیم.

بحث اختصاص دانشگاه و تخصصی کردن دانشگاه برای حوزه صنعت هم از دیگر تفاهم‌های صورت گرفته میان وزارت صمت و وزارت علوم است.

وی با بیان اینکه در ۲-۳ حوزه تفاهم راهبری میان دو وزاتخانه منعقد شده، یادآور شد: امروز بستر تدوین دوره‌های آموزشی برای تربیت نیروی انسانی جهت برنامه توسعه‌ای یک صنعت، آماده است.

نیازی ادامه داد: برای تخصصی و زنجیره‌ای کردن دانشگاه‌ها و با حضور معاونت علمی، وزیر علوم و وزیر صنعت، روی ایجاد ۲۹ زیست‌بوم به تفاهم رسیدیم. این مدل با رویکرد توسعه فن‌آوری و نوآوری طراحی شد و ابعاد این زیست‌بوم‌ها، بنگاه‌های طرف تقاضا که شرکت‌های بزرگ بوده و بنگاه‌های طرف عرضه شرکت‌های دانش‌بنیان هستند.

در این زیست بوم، یک دانشگاه مادر است تا در تمام استان‌هایی که بنگاه‌ها حضور دارند، دانشگاه‌ها را زنجیره کند تا در حوزه‌هایی مانند ماشین‌آلات و تجهیزات، الکترونیک، خودرو و... دانشگاه‌هایی را منتخب کرده و نیازهای پژوهشی آن زیست بوم را در مدل کاری خود قرار می‌دهد. وی در این خصوص اضافه کرد: در این راستا، دانشگاه‌ها طبق تقاضای بنگاه‌ها در مدل‌های نوآوری که نیاز به پژوهش است، مباحث آموزشی را سیلابس درسی و پایان‌نامه‌های فوق لیسانس و دکترای خود قرار داده تا نیاز بنگاه برای ۲-۳ سال آینده را تامین کند. همچنین یک بانک هم در زیست بوم تعریف شده تا در صورت نیاز به جریان مالی، از سوی بانک پوشش داده شود.

برنامه ملی برای رشد و توسعه کشور

سرپرست وزارت صمت در ادامه تاکید کرد: باید از این فرصت که وزارت علوم همکاری کاملی با وزارت صمت در حوزه تربیت نیروی انسانی انجام می‌دهد، به بهترین شکل استفاده کرد زیرا این برنامه، برنامه ملی برای رشد و توسعه کشور است.

تلاش برای رفع مشکلات با بانک مرکزی

وی با تاکید بر اینکه اقدامات لازم برای حل مشکلات موجود صنعت با بانک مرکزی و خصوصا تامین ارز درحال انجام است، خاطرنشان کرد: بحث راه‌اندازی و فعال کردن دبیرخانه ارتباط با تشکل‌ها را پیگیری کرده سازکار آن را طراحی و ابلاغ می‌کنم زیرا ظرفیت مبارک و خوبی خواهد بود. نیازی درای خصوص افزود: البته در زمان وزارت آقای فاطمی‌امین، این مسئولیت به بنده سپرده شده بود تا ارتباط با تشکل‌ها را برقرار کنم. البته اعتقادم بر این بود که در محل تشکل‌ها حضور پیدا کنم نه اینکه تشکل‌ها را به وزارتخانه بیاورم که در این رابطه، نشست‌های بسیاری را در محل انجمن‌ها و تشکل‌ها برگزار کردم.

وی با اشاره به اینکه می‌توان از ظرفیت صندوق توسعه ملی برای صنعت ماشین‌آلات و تجهیزات بهره‌مند شد، تصریح کرد: برای طراحی مدل تامین مالی زنجیره‌ای در حوزه صنعت ماشین‌آلات و تجهیزات مکاتباتی انجام دادیم تا تسهیلات به خریدار اعطا شود و آن تسهیلات به زنجیره این صنعت منتقل شده و اقدامات به خوبی پیش برود.

سرپرست وزارت صمت در مورد حوزه فعالیت‌های نمایشگاهی هم گفت: فعالیت در این حوزه اهمیت بسیاری دارد زیرا ظرفیت‌سازی‌مان در این صنعت برای صادرات بسیار مهم است. قطعا از حوزه صنعت ماشین‌آلات و تجهیزات انتظار داریم که اتفاقات خوبی را در حوزه صادرات رقم بزنند.

تفکیک وزارت صمت خلاف برنامه ششم است

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به لایحه تشکیل وزارت بازرگانی گفت: اینکه صادرات، واردات و تنظیم‌گری را در اختیار یک وزارتخانه و تولید را در اختیار وزارت جهاد و صمت قرار دهیم اقدامی اشتباه است و این‌کار خلاف برنامه ششم است.

به گزارش تسنیم، علی جدی با اشاره به تصویب دو فوریت تشکیل وزارت بازرگانی در مجلس، گفت: درحال‌حاضر قرار است این طرح به صورت دو فوریت مورد بررسی قرار گیرد و اینکه در کمیسیون و صحن کلیات آن رای بیاورد یا خیر، در مرور زمان مشخص می‌شود، زیرا این اقدام عملا یک اصلاح ساختاری و خلاف برنامه است و به همین جهت کلیات آن باید دو سوم رای بیاورد.

وی، تشکیل وزارت بازرگانی را خلاف برنامه ششم عنوان و بیان کرد: در برنامه ششم توسعه به دولت تکلیف شده است که کوچک‌سازی را در دستورکار قرار دهد و به همین جهت نیازمند دو سوم آرا هستند.

نایب‌رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس اشاره کرد: در دو مرحله‌ای که استیضاح وزیر صمت مطرح شد، عملا بحث تشکیل وزارت بازرگانی و تفکیک آن هم مطرح شد.

وی در بیان نظر خود در خصوص تشکیل وزارت بازرگانی عنوان کرد: اینکه صادرات، واردات و تنظیم‌گری را در اختیار یک وزارت خانه و تولید را در اختیار وزارت جهاد و صمت قرار دهیم یک اقدام اشتباه است و با آن موافق نیستم. چند جلسه در این باره در کمیسیون بررسی صورت گرفت و از مرکز پژوهش‌ها و همچنین دو اندیشکده دعوت کردیم تا نظرات آنها را جویا شویم. هم بدنه کارشناسی مرکز پژوهش‌ها و هم مجموعه بدنه کارشناسی وزارت صمت و همچنین اندیشکده‌ها مخالف تشکیل وزارت بازرگانی بودند.

جدی با اشاره به فعالیت وزارت بازرگانی در دو دهه گذشته یادآور شد: همیشه در بحث تنظیم‌گری بین وزارتخانه‌ها دعوا بود زیرا وزارت جهاد کشاورزی اعتقاد داشت کار تنظیم‌گری باید توسط وزارت جهاد انجام شود و وزارت بازرگانی آن را گردن وزارت جهاد می‌انداخت و وزارت صمت هم کار مشابهی را انجام می‌داد. در حقیقت هیچ متولی مشخص نبود و مردم نمی‌دانستند تکلیف کار برعهده کیست.

این نماینده مجلس شورای اسلامی افزود: همچنین وجود وزارت بازرگانی باعث شده بود تولید چندین قلم کالای اساسی کاهش پیدا کند زیرا واردات زیادی انجام می‌شد. هر کسی متولی تولید کالا است باید کار تنظیم‌گری را هم انجام دهد و در واقع نیازمند یک سیاست‌گذار مشترک در این زمینه هستیم.

جدی تصریح کرد: به هم ریختگی سال گذشته بازار در حوزه توزیع و به طور ویژه مرغ فقط مربوط به ساختار نیست، زیرا سال گذشته تغییرات اساسی در بودجه دادیم و وزارت جهاد تحت تاثیر مستقیم قرار گرفت.

وی افزود: سال گذشته ارز ترجیحی ۴۲۰۰تومانی را حذف کردیم و عملا کل وزارت جهادکشاورزی را تحت‌تاثیر قرار دادیم. در سه ماه نخست سال گذشته بسیاری از تولیدکنندگان مرغ و گوشت قرمز بلاتکلیف بودند و عملا بدنه کل تولید کشور به ویژه صنایع غذایی تحت‌تاثیر قرار گرفت، بنابراین اینکه همه شرایط بد بازار در سال گذشته را به ساختار وزارتخانه‌های کشور ربط بدهیم، کاملا غلط است.

تولید ثروت از آلاینده‌های محیط‌زیستی

مدیرعامل شرکت فولاد سنگ مبارکه گفت: تصمیم داریم با وارد کرد آلاینده‌های محیط زیستی به مدار تولید، ثروت و ارزش افزوده ایجاد کرده و کاغذی مرغوب، قابل بازیافت و بدون قابلیت اشتعالزایی را به تولید برسانیم؛ فرآیندی که از قطع درختان جلوگیری کرده و دوستدار محیط‌زیست است. مهرداد فقیهیان در گفت‌وگو با ایراسین اظهار کرد: شرکت فولاد سنگ مبارکه اصفهان با ماموریت تامین مواد اولیه شرکت فولاد مبارکه، یعنی سنگ آهک، آهک کلسینه، دولومیت، سنگ‌آهن و فروآلیاژها به وجود آمد و از ابتدای فعالیت خود، دقت نظر ویژه‌ای به حفاظت از محیط‌زیست و کاهش آلاینده‌ها داشته است. وی تصریح کرد: از دلایل مهم شرکت ما در این همایش و کسب رتبه در سطح ملی، انتخاب تکنولوژی چیساکی ژاپن برای پخت آهک کلسینه در فولاد سنگ مبارکه بود که با این‌کار در راستای کاهش مصارف انرژی، کاهش آلاینده‌های محیط‌زیستی و گرد و غبار اقدمات موثر و مهمی انجام دادیم و کسب دانش بهره‌برداری کوره‌های منحصربه‌فرد چیساکی سبب شد بگ فیلترهای کوره‌ها وارد مدار شده و تجهیزات آنها به طور قابل ملاحظه‌ای بومی‌سازی شود. فقیهیان پیرامون پروژه‌های پیش‌روی فولاد سنگ گفت: پروژه‌های قابل توجهی را در دستورکار قرار داده‌ایم؛ ازجمله این طرح‌ها وارد کردن آلاینده‌های محیط‌زیستی به مدار تولید و خلق ثروت و ارزش‌افزوده است. به این ترتیب ریزدانه آهک را در فرآیند pcc هیدراته کرده و آنرا در فرآیندی به شیر آهک تبدیل می‌کنیم، در نهایت با تزریق co۲ کاغذ سنگی تولید می‌کنیم. این فرآیند نه‌تنها سبب می‌شود آلاینده‌های زیست‌محیطی در چرخه تولید مورد استفاده قرار بگیرد، بلکه از قطع درختان جلوگیری کرده و دوستدار محیط‌زیست است. ازجمله قابلیت‌های این کاغذ کیفیت مرغوب، قابلیت بازیافت و عدم اشتعال‌زایی است که می‌تواند در صنایع بسته‌بندی، تبلیغات و صنایع غذایی مورد استفاده قرار گیرد.

تولیدکنندگان، دلالان را به بورس کالا ترجیح می‌دهند

یک کارشناس بورس کالا گفت: فروش محصولات فولادی با دلار نیمایی ضربه بزرگی به تولیدکننده وارد کرد و باعث شد بسیاری از تولیدکنندگان از تهیه مواد و محصولات خود از بورس کالا اجتناب کنند. حسن میثمی در گفت‌وگو با فولادبان درباره فروش محصولات فولادی با دلار نیمایی اظهار کرد: از زمانی که با تصمیم دولت به یکباره نرخ نهایی محصولات کاهش پیدا کرد، تولیدکنندگان فولادی مواد اولیه خود را با نرخ بالایی تأمین می‌کنند و از طرفی، هنگام فروش نرخ پایین‌تری برای محصولات نرخ‌گذاری شده است.

وی با بیان اینکه فروش محصولات فولادی با دلار نیمایی تصمیمی یک شبه و ریسکی سیستماتیک است، گفت: بیشترین ضربه از این تصمیم و عملکرد به تولیدکنندگان فولادی وارد خواهد شد. این کارشناس بورس کالا معتقد است که چنین تصمیمی در بلندمدت، نه تنها نمی‌تواند تقاضای بازار را پوشش دهد بلکه تقاضای بسیار کاذبی را ایجاد خواهد کرد. میثمی خاطرنشان کرد: این تصمیم با ضربه بزرگی که به تولیدکننده وارد کرد، باعث شد بسیاری از تولیدکنندگان از تهیه مواد و محصولات خود از بورس کالا اجتناب کنند. در واقع بیشتر تولیدکنندگان فولادی ترجیح می‌دهند به جای بورس کالا، از دلالان بازار مواد مورد نیاز خود را تهیه کنند.

روزگار معدن

صنایع معدنی

یکشنبه ۳

● ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲
● ۱۶ شوال ۱۴۴۴
● ۷ مه ۲۰۲۳
● سال ششم ● شماره ۱۰۶۴

معدنکاری با محیط‌زیست در تضاد نیست

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

حوزه معدن عـلاوه بر اینکه مزایای اقتصادی فراوانی برای کشـور دارد؛ امـا در مقابل برخی معادن ازجمله معادن سرب و روی آسیب‌هایی هم به محیط‌زیسـت وارد می‌کنند. برای همین نیاز اسـت در کنـار معدنـکاری حتمـا موارد زیست‌محیطی هم رعایت شود.

مصطفی نادری، پژوهشگر و فعال محیط‌زیست درخصوص آلودگی‌های زیسـت‌محیطی معادن سـرب و روی بـه بازار گفت: یکی از اشـکالات بسـیار بزرگی که در حوزه معـادن وجود دارد بهره‌وری بسـیار پایین در حوزه معادن کشـور اسـت که به طور کامل معادن مـورد بهره‌وری قرار نمی‌گیرد. درست مثل هندوانه‌ای که گلش را برمی‌دارند و بقیه‌اش را دور می‌اندازند.

وی افزود: متاسـفانه بسـیاری از معادن ما به این شـکل درآمده اسـت که بخش مهم معادن را اسـتخراج کرده و بقیـه‌اش را همین‌طور رها می‌کننـد. درحالی که بایـد از تمامی معادن به طور کامل اسـتفاده کرده و مـورد بهره‌برداری کامل قرار دهند.

این مدرس دانشگاه تاکید کرد: درحال‌حاضر از ۱۳۷ میلیـون هکتـاری که تحـت مدیریت سـازمان منابع طبیعی کشـور قرار دارد، برای ۱۰۱ میلیـون هکتار درخواسـت معـدن آمده است. البته سازمان منابع طبیعی قطع به یقین با این رقـم موافقت نخواهد کـرد و با رقم‌های بسیار پایینی موافقت می‌کند.

نـادری تصریح کرد: یعنی اگر برای دو سـوم منابع طبیعی کشور این میزان درخواست برای معادن داده می‌شـوداین نشان می‌دهد که خدا را شکر کشـور از نظر مواد معدنی و نعمت‌های خدادادی بسیار غنی است.

به گفته وی، کشـورمان ظرفیت‌های معدنی بسـیاری خوبی دارد و تقریبا همه جای کشـور معادن پخش هسـتند و مدام درخواسـت‌های متعـددی برای معدنـکاری داده می‌شـود؛ اما باید براساس ملاحظات و محدودیت‌های منابع طبیعی و محیط‌زیست این نوع واگذاری‌ها انجام شود.

وی عنوان کرد: اما چیزی که در تمامی معادن باید لحاظ شود و از اهمیت فراوانی هم برخوردار اسـت، توجه به این نکته است که وقتی معدنی شروع به اسـتخراج مواد معدنی می‌کند باید از تمامی ظرفیت‌های آن معدن استفاده کنند.

نـادری تاکیـد کـرد: درواقع بایـد ضوابطی برای این مسـئله تعیین شود که ازجمله بحث زباله‌ها و باطله‌های معدنی اسـت که باید آنها را شناسایی کنند. همچنین کاشت درخت اطراف معدن را در نظر بگیرند. به خصوص اینکه نهضت مردمی کاشـت یک میلیارد درخت در ۴سال را مدنظـر قراردهنـد. بنابراین بخـش اعظمی از درخت کاری را صاحبان معـادن و صنعتکاران بایـد انجام دهند و حتما در این طرح شـرکت کنند.

وی افـزود: یعنـی در قبال برداشـتی که از معادن انجـام می‌دهند باید بحث درختکاری را جـزو اولویت‌های کاری خودشـان قرار دهند تا آسیب کمتری به محیط‌زیست وارد شود.

نادری تاکید کرد: برای اینکه آسـیب کمتری بـه محیط‌زیسـت وارد شـود شناسـایی خود منطقه خیلی مهم اسـت. زیـرا از منطقه‌ای که می‌خواهنـد برداشـت انجام دهنـد باید ارزش اکولوژی بالایی نداشـته باشـد. فقط در مناطق حفاظت شـده می‌توان برداشـت‌هایی را انجام داد.

> در تمام دنیا عملیات معدنکاری انجام می‌شود ولی تضادی با محیط‌زیست ندارد. چرا که کار به صورت اصولی انجام می‌گیرد برای مثال، بعد از اتمام دوره بهره‌برداری، معدن بسته می‌شود

این مدرس دانشگاه ادامه داد: یعنی از مناطق چهارگانه محیط‌زیست، مناطق جنگلی و مراتع همچنین از ذخیره‌گاه‌های زیسـتی باید فاصله داشـته باشـند. یعنی معادن بیشتر در جاهایی باشـد کـه ارزش زیسـت‌محیطی و اکولـوژی خیلـی بالایی نداشـته باشـند و مهم‌تر از همه اینکـه با ایـن مناطـق فاصله کافـی را رعایت کنند.

وی گفـت: مثـلا اگر در وسـط یـک جنگل بخواهنـد معـدن بزنند، ولی وقتـی ارزش‌های اقتصادی، زیسـتی و اجتماعی و روان‌شناسـی آنجا را مدنظر قرار می‌دهند می‌بینند آن معدن صرفه اقتصادی لازم را ندارد.

بنابراین بهتر اسـت در چنین مناطقی اجازه معدنکاری داده نشود. چون هم گونه‌های مختلف گیاهی و جانوری در آنجا زندگی می‌کنند که با اکتشافات معدنی تمامی اینها به خطر می‌افتند. هـم اینکه از نظر ارزش‌گـذاری آن معدن اصلا صرفه اقتصادی ندارد و به محیط‌زیسـت آسیب فراوانی وارد می‌کند.

این کارشـناس محیط‌زیسـت بیان کرد: اما گاهی اوقات صرفا به بحث اقتصادی توجه کرده و سـایر موارد اجتماعی، محیط‌زیستی و موارد دیگـر را نادیده می‌گیرند بـرای همین اتفاقات بدی برای محیط‌زیست به وقوع می‌پیوندد.

وی افزود: گاهی معادنی را برداشـت می‌کنند که صرفا فقط جنبه اقتصادی دارد و متاسـفانه ملاحظاتـی را هم که باید در این رابطه داشـته باشـند مانند سـاماندهی زباله‌ها، و باطله‌های معدنـی در نظـر نمی‌گیرند. درحالـی که این مـوارد خیلـی اهمیت دارد. یا اینکه بخشـی از محیط‌زیسـت را احیا کنند. ولی متاسـفانه این کارها را انجـام نمی‌دهند. نادری ابراز امیدواری کـرد: امیدوارم با آگاهی رسـانی‌های عمومی و نظر مسـاعدتر و بهتر مجلس، که در بحث اص لاح قانون معادن ورود داشـته و حسن نظارت و اجرای صحیحی که دستگاه‌ها داشته باشند. زیرا مجوز بسـیار ی از معادن را بـه افراد می‌دهند. ولی متاسفانه بعضا نظارت‌های خوبی هم انجام نمی‌گیرد.

وی تصریـح کرد: گاهی هم یکسـری موارد رانـت وجـود دارد کـه در اختیـار برخـی از افـراد قرار می‌گیـرد. اگر این موارد حل شـود قطعا شـاهد شـرایط بهتـری خواهیـم بود به خصـوص ایـن کـه از ن عمت‌های خـدادادی برخـوردار هسـتیم و کشـور ظرفیت‌هـای فراوانـی دارد کـه می‌توانـد باعث پیشـرفتش شود.

این فعال حوزه محیط‌زیسـت خاطر نشـان کرد: همین نهضت ساخت مسکن مصالحش از معادن تامین می‌شـود و ما نمی‌توانیم معادن را نادیده بگیریم و به آنها دست نزنیم. بلکه باید با حداکثر برداشت از معادن، از آنها استفاده کنیم. یعنی بهـروری را بالا ببریم و تاجایی که ممکن است سراغ معادن جدید نرویم.

مگر اینکه با کمبود ماده معدنی خاصی مواجه شـویم. در این صورت فقط باید سـمت معادن جدید برویم، چراکه هر چقدر هم که ملاحظات را بالا ببریم باز هم به محیط‌زیسـت آسیب وارد می‌شود.

کاهـش آلایندگـی بـا بکارگیـری روش‌های نوین

محمد امین جعفری، کارشـناس ارشد زمین شناسـی درباره اینکه برای آلودگی‌های معادن سـرب و روی و مس چه کارهایی انجام شـده است گفت: براساس پژوهش‌هایی که انجام شده و مطالعاتی که وجود داشـته اسـت اینها فقط می‌آیند می‌گویند که عناصر چنین آلودگی‌هایی را ایجـاد می‌کننـد ولـی در عمـل کاری برای برطرف کردن آلودگی‌های زیست‌محیطی انجام نمی‌دهند.

وی ابـراز کـرد: متاسـفانه مدتـی قبل یکی دانشـجویان مقطـع دکتـری که یـک بازدید صحرایی برای تز دکترایش داشـت، ۲۰ روز در یک معدن سرب و روی ماند. ولی وقتی برگشت به طور ناگهانی به کمارفت و بعد از چند روز هم فوت کرد. پزشـکان در این رابطه گفتند که که مرگ او به خاطر مسمومیتی بوده که در معدن سرب و روی اتفاق افتاده است.

بـه گفته وی، فقـط می‌آیند بیـان می‌کنند کـه معـادن مـس و سـرب و روی چنیـن آلودگی‌هایـی را دارند، ولی هیچ راهکاری برای این مشـکل ارائه نکرده‌اند تـا چنین معطلات برای نیروهای متخصص یا محیط‌زیسـت ایجاد نشود.

جعفری در خصوص راهکارهای موجود تاکید کرد: بـرای برطرف کردن میزان آلایندگی مواد معدنـی مانند سـرب و روی بایـد از روش‌های معدنکاری جدید یا اسـتحصال نوین اسـتفاده کرد. همچنین دسـتگاه‌های قدیمی معدنکاری باید از رده خارج شـوند و حتما از دستگاه‌های جدیدی استفاده شود.

کلا بایـد روش‌هـای معـدن کاری کمـی تغییـر پیـدا کنـد و تنوعـی در ایـن حیطـه ایجـاد شـود تـا ضـرر و زیان‌هـای صنایـع معدنـی به محیط‌زیسـت و افـراد کاهش پیدا کند.

وی تصریح کرد: بنابراین از مهم‌ترین عواملی که روی آن تاکید فراوانی وجود دارد این اسـت که روش‌های نوین معدنکاری در دستورکار قرار بگیرد و دستگاه‌های قدیمی به طور کلی از رده خارج شوند.

در پایان کار معدن باید بسته شود

سـبحان میرزایـی، کارشـناس معـدن در خصوص آلودگی‌های معدنی سرب و روی گفت: معدن کاری با محیط‌زیسـت در تضاد نیسـت. ولی یکسـری موارد هست که باید رعایت شود. از جملـه اینکـه وقتی ذخیره معدنـی به پایان می‌رسـد و به اصطلاح عمر معدن تمام می‌شود باید آن معدن بسته شود و محیط اطراف معدن به شکل اولیه آن بازگردد. ولی متاسفانه این‌کار انجام نمی‌شود.

مثلا اگـر مراتع و چمن زاری بـوده باید بعد از بسـته شـدن معدن به شـکل اولیه خودش بازگـردد. وی ادامه داد: در تمـام دنیا عملیات معدنکاری انجام می‌شـود و سـرب و روی هم استخراج می‌شـود ولی تضادی با محیط‌زیست هم نـدارد. ولی به شـرطی کـه کار به صورت اصولـی انجـام گیـرد. و از مهم‌تریـن کارهـا بسـتن معدن بعـد از اتمـام دوره بهره‌برداری است.

میرزایی عنوان کرد: متاسـفانه تاکنون چنین اتفاقی نیافتاده و معادن بعد از اتمام کار بسـته نشـده‌اند. البته این مـوارد به خاطـر عملکرد ضعیـف و نظـارت ضعیف ارگان‌هـای مربوطه اسـت که قوانین بـه خوبی و درسـتی رعایت نشده است.

وی تاکید کـرد: باید ایـن را بدانیم که اصلا معدن تضـادی با محیط‌زیسـت نـدارد. چون همان‌طور که در معدن کار انجام می‌شـود باید گونه‌های جانوری هم زندگی خودشـان را ادامه دهند. زیرا معدنکاری باید باعث توسـعه منطقه شـود. البته همه این موارد بـه بهره‌برداری که آنجا کار می‌کند و نظارت سازمان‌های بالادستی برمی‌گردد.

یعنی سـازمان محیط‌زیست، وزارت صمت و منابع طبیعـی باید بـر روی فرآیند معدنکاری نظارت کافی داشته باشند.

وی تصریـح کـرد: مهم‌تریـن مبحثـی که درحال‌حاضـر در بخـش معدنی کشـور وجود دارد این اسـت که نظـارت کافی در این بخش وجود ندارد و این مسـئله باعث می‌شود چنین آسیب‌های به وجود آید و چنین خسارت‌های به محیط‌زیست وارد شود.

نقش بومی‌سازی گهرزمین در کاهش تحریم‌های صنعت

بومی‌سـازی قطعـات صنعتـی از سـال ۱۳۹۵ و بـرای نخسـتین‌بار در کشـور، در شـرکت گهرزمین انجام شـد و عملکرد این شرکت تاکنون دارای نتایج بسیار موفقیت‌آمیزی بوده است.

از سال ۹۵ تا به امروز به بحث بومی‌سازی در کشور توجه ویژه‌ای شده است.

شـرکت‌های معدنی با عنایت به ساخت داخل و همچنین با ریسک‌پذیری در این زمینه و همت جهادی با پشتیبانی از شرکت‌های بومی‌سازی در جهت ارتقا صنعت و تکنولوژی در کشور تلاش می‌کنند.

بـه گزارش پول نیوز، اقدامـات مفید و در خور توجهی که در شـرکت گهرزمین در راستای بومی‌سـازی قطعات انجام شـده است، این شرکت توانسـته در ساخت قطعات کارخانه کنسانتره و گندله به خودکفایی ۹۰درصد برسد.

بومی‌سـازی و تکیـه بر دانش فنی و توان جوانان کشـور، عامل تضعیف تحریم‌هاسـت. بومی‌سازی قطعات و تجهیزات علاوه بر جلوگیری از خروج ارز، سـبب ایجاد اشتغال، انگیزه برای شـرکت‌های دانش‌بنیان و در نهایـت حرکت و پویایی چرخ صنعت کشـور می‌شـود. نـگاه بنیـادی گهرزمین به بومی‌سازی باعث شد، مدیریت ساخت و بروزرسانی و تقویت دانش‌بنیان‌ها با هدف بومی‌سـازی قطعات فعالیت خود را در این شـرکت شروع کرده و مانع خروج ارز و سرمایه از کشور شده است.

راه‌انـدازی و طراحـی قطعات کلیدی به روش مهندسـی معکوس، اسـتعلام سـاخت و کنترل کیفیت را افزایش داده است.

به همین منظور شـرکت بخشـی از تجهیزاتی که امکان سـاخت آن در داخـل کشـور امکان‌پذیـر نیسـت با تلاش متخصصـان داخلـی و حمایـت همه‌جانبه و با اسـتفاده از روش‌های مهندسـی معکوس و با اتکا بر دانش و توانایی‌های داخلی بومی‌سازی کند.

قطعاتی که در داخل کشـور بومی‌سـازی می‌شوند صرفه اقتصادی بسیاری را با خود دربردارند. باید دانست هزینه‌هایی کـه برای سـاخت این قطعـات و تجهیـزات تخصیص داده می‌شـود حدود ۴۰ تا ۶۰ درصد از ارزش تامین آن نسبت به خارج کشور کمتر است.

در بخش قطعات کنسـانتره و گندله موردنیاز گهرزمین، از این قطعات بومی‌سازی شده استفاده می‌شود و نیاز به خارج کشور برای تامین این قطعات قطع شده است.

شـرکت‌های دانش‌بنیان و فناور نقش مهمی می‌توانند در تامین نیازهای فناورانه صنایع داشـته باشند، نکته مهم این است که بتوان به ارتباط صنایع و دانش‌بنیان‌ها ساز و کار داد.

در این صورت سرعت ایفای نقش شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در تامین نیازهای فناورانه صنایع کشور می‌تواند بسیار افزایش یابد.

شـرکت‌های دانش‌بنیان عمدتا فعالیت و تولیداتی بر پایه دانـش فنی دارنـد. این محصـولات علاوه بـر دانش‌محور بودن باید قابلیت تجاری‌سـازی نیز داشته و از سویی دارای مزیت‌هـای اقتصـادی لازم جهـت عرضـه در بازار باشـند. بـرای درک بهتر چرخـش اقتصاد به سـمت دانش‌بنیان‌ها می‌توانیـم بـه شـرکت‌هایی ماننـد سـنگ‌آهن گهرزمین، بـه عنـوان یکی از شـرکت‌های معتبر در این زمینه اشـاره کرد.

این شـرکت در راستای تحقق‌سازی بومی سازی قطعات و ایجاد زمینه توسعه زیرساختی دانش‌بنیان‌ها اقدامات شایانی را پیشبرده است.

فعالیت‌هـای دانش‌بنیـان در ایـن شـرکت، بـه صورت بنیـادی و با راه‌کارهای بدیع، مبتنی‌بـر همکاری و همیاری فنـی بخش‌های مهندسـی کارفرمـا، پژوهشـگر و پیمانکار بـا پذیـرش ریسـک‌ها، توانسـته، منتـج به رفـع نیازهای اساسـی ایـن شـرکت مانند: سـاخت قطعـات و تجهیزات اساسـی مـورد نیاز بـا سـطح کیفی قابـل مقایسـه و در مـواردی، برتـر از نمونه‌های غربی، در سـطح شـرکت‌های معدنی شود.

واگذاری طلای زرشوران و احیا استیل فولاد بافت، به زودی

رئیس سـازمان خصوصی‌سازی گفت: امسـال ۵۱ درصد سـهام کنترلی باشگاه‌های اسـتقلال و پرسـپولیس واگذار می‌شود.

بـه گـزارش فولادبـان، حسـین قربـان زاده دربـاره واگـذاری شـرکت‌ها بـه بخـش خصوصـی، اظهـار کرد: امسـال شـرکت‌های بسـیاری در برنامـه واگـذاری داریم. شـرکت‌هایی همچون آلومینیـوم جاجرم کـه عرضه اولیه خواهد شد.

وی گفت: شرکت طلای زرشوران و احیا استیل فولاد بافت که این دو شـرکت هم در آینده نزدیک در مسـیر واگذاری قرار خواهند گرفت.

رئیس سازمان خصوصی‌سازی یادآور شد: در سال گذشته حدود ۱۵ شـرکت همچون هلدینگ خلیج‌فارس، بخشی از بخشی از سهام دولت در شرکت پالایشگاه نفت امام خمینی (ره) و شـرکت آلومینیوم جنـوب و هلدینگ خلیج‌فارس به بخش خصوصی واگذار شد.

روی خط خبر

«جهان فولاد سیرجان» موفق به کسب مقام واحد برتر حوزه ایمنی و بهداشت شد

شـرکت جهان فولاد سـیرجان موفق به کسب مقام واحد برتر حوزه ایمنی و بهداشـت در بخش صنایع شهرستان بردسیر شد.

به گـزارش ایراسـین، ایـن انتخاب بـه خاطر تلاش‌های شـرکت جهـان فولاد سـیرجان برای ارتقـای مهارت‌هـای شـغلی و انتقـال دانـش و آموزش به کارکنـان، رعایت اصول و پروتکل‌های بهداشـتی و ایمنی برای حفظ سـلامتی کارکنان بـوده و طـی مراسـمی بـا اهـدا لوح‌تقدیـر به مدیرعامل شـرکت جهـان فولاد از این شـرکت به عنـوان واحد برتر حوزه ایمنی و بهداشـت در بخش صنایع شهرسـتان بردسیر در کارخانه نورد میلگرد بردسـیر در سـال ۱۴۰۱ تجلیل به عمل آمد.

تجلیل از فولاد هرمزگان در جشنواره امتنان از کارگران

در سـی و چهارمیـن جشـنواره امتنـان از کارگران، گروه‌های کار نخبه و واحد نمونه اسـتان هرمـزگان، از شـرکت فولاد هرمـزگان به عنوان کارفرمـای پیشـرو در ورزش کارگـری و کمیته برتر حفاظت فنی و بهداشـت کار اسـتان تجلیل شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، به مناسـبت هفته کار و کارگر، سـی و چهارمین جشـنواره امتنان از کارگران، گروه‌های کار نخبه و واحد نمونه اسـتان هرمزگان بـا حضور مهدی دوسـتی، اسـتاندار هرمـزگان، احمـد مـرادی، نماینـده مـردم بندرعبـاس در مجلس شـورای اسـلامی، مجتبی معیـن وزیری، مدیـرکل کار، تعـاون و رفاه اجتماعـی، ابادر سـالاری، فرمانده سپاه امام سجاد(ع) اسـتان هرمزگان و جمعی از مسئولان اسـتانی و کشـور در بندرعباس برگزار شد.

در این جشـنواره به دلیل عملکرد قابل تحسین شـرکت فـولاد هرمـزگان در زمینـه حمایت از ورزش کارگـری، عطاالله معروفخانـی، مدیرعامل شـرکت فولاد هرمـزگان لوح سـپاس و تندیس کارفرمـای برتـر و کمیتـه برتر حفاظـت فنی و بهداشـت کار اسـتان را از مهدی دوستی دریافت کرد.

جشـنواره امتنان در راستای شـکوفایی جامعه کارگری و افزایش بهره‌وری، نیروی خلاق و نوآور، هر سـال در هفتـه کار و کارگر با هـدف تجلیل و قدردانـی از نخبـگان جامعه هـدف، به منظور شناسایی و الگوسازی کارگران نمونه و تبیین ابعاد فرهنگی حـوزه کارگری و همچنیـن کارفرمایان منتخـب در حـوزه مختلـف همچـون فرهنگی، ورزشی، ایمنی و... برگزار می‌شود.

توسعه فعالیت‌های ذوب‌آهن در منطقه سنگان

مدیرعامل شـرکت ذوب‌آهن اصفهان در دیدار بـا رئیس سـازمان صمت خراسـان رضوی گفت: این مجتمع عظیـم صنعتی به عنوان یک صنعت ملی در منطقه سـنگان حاضر شده است و تلاش می‌کند در این منطقه، هاب تامین مواد اولیه خود را ایجاد کند.

بـه گـزارش روابط‌عمومی ذوب‌آهـن اصفهان، مهدی کوهی در این دیدار بیان کرد: در راسـتای حضور فعـال و قدرتمنـد ذوب‌آهـن اصفهان در منطقه سنگان، ساختار بخش معدنی این مجتمع عظیم صنعتی تقویت می‌شـود و نتیجه آن تامین پایدار برای تولید پایدار خواهد بود.

وی افـزود: بـرای تامیـن پایدار بایـد فرهنگ معدنـی را دوباره در این مجتمـع عظیم صنعتی کـه مادر صنعت فولاد کشـور اسـت، احیا کنیم. شرکت ذوب‌آهن اصفهان دستیابی به تولید کامل و رسـیدن به ظرفیت اسـمی را هدف قـرار داده اسـت و به همین دلیل تولیـد محصولات ارزش افزا در امسـال، اولویت اصلـی این مجتمع عظیم صنعتی اسـت. امیررضا رجبی نیز با بیان اینکه از سـرمایه‌گذاری بخش خصوصی حمایت می‌کنیم، عنوان کرد: ذوب آهن اصفهان، یک شـرکت ملی و توانمند بـوده که در حوزه معدن نیز از سـابقه بسـیاری برخوردار است و به همین دلیل می‌تواند فعالیت خود را در منطقه سنگان توسعه دهد.

روزگار معدن

معدن

۴

یکشنبه
• ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲
• ۱۶ شوال ۱۴۴۴
• ۷ مه ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۰۶۴

روی خط خبر

تولید آهن اسفنجی در فولاد سفیددشت فراتر از برنامه

مدیر مجتمع فولاد سفیددشت گفت: میزان تولید آهن‌اسفنجی در این مجتمع طی سال گذشته؛ ۸۰۳ هزار تن آهن‌اسفنجی ثبت شد که حاکی از عملکرد تولید فراتر از برنامه (۸۰۰ هزار تن) محسوب می‌شود.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، محمود اربابزاده افزود: این میزان تولید با وجود محدودیت‌های قطعی برق و گاز و تعطیلی ۴۵روزه کارخانه محقق شده است.

وی در خصوص اقدامات صورت گرفته در واحد فولادسازی گفت: نخستین ذوب در کوره قوس الکتریکی این واحد طی اسفندماه سال گذشته با موفقیت انجام شد و واحد فولادسازی در نیمه نخست امسال آماده بهره‌برداری به صورت رسمی است.

مدیر مجتمع فولاد سفیددشت افزود: میزان اشتغالزایی در واحد فولادسازی به ۲۰۰ نفر می‌رسد تا پایان امسال تعداد نیروی انسانی در این بخش به ۲۸۰ نفر می‌رسد.

اربابزاده در زمینه طرح‌های توسعه‌ای فولاد سفیددشت عنوان کرد: پروژه بیلت مجتمع در مرحله حمل تجهیزات خارجی و سالن مربوط به آن در حال تکمیل است.

کاهش ارزبری با احداث کارخانه تولید نوار نقاله

رئیس هیات عامل ایمیدرو گفت: اجرای طرح احداث کارخانه تولید نوار نقاله، کاهش ارزبری قابل توجهی برای کشور به همراه دارد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، وجیه‌اله جعفری در مراسم آغاز عملیات اجرایی طرح تولید نوار نقاله استیل کورد گفت: اجرای این طرح در منطقه کمتر توسعه یافته الشتر (استان لرستان)، نقطه عطفی برای توسعه صنعتی این منطقه است. وی ادامه داد: طرح تولید نوار نقاله استیل کورد برای نخستین‌بار در کشور انجام می‌شود و اکنون نیاز کشور از طریق واردات تامین می‌شود.

رئیس هیات عامل ایمیدرو با اشاره با اینکه حضور شرکت‌های بزرگ در اجرای هر طرح توسعه ای، منجر به توسعه آن منطقه می‌شود، تصریح کرد: امیدواریم، شرکت‌های سرمایه‌گذار (شرکت‌های فولاد مبارکه و توسعه معادن و فلزات)، نسبت به تامین مالی این طرح نیز در بازه زمانی برنامه‌ریزی شده اقدام کنند. وی افزود: این طرح همچون طرح‌های دیگر، ماهانه در ایمیدرو پایش خواهد شد تا ان‌شاءاله با حمایت سرمایه‌گذاران، طرح با سرعت اجرا شود و مردم در موعد مقرر، شاهد توسعه منطقه باشند. جعفری خاطرنشان کرد: در منطقه مذکور، محدوده‌های معدنی شناسایی شده و امیدواریم با اکتشافات بیشتر، به نتایج مطلوبی برسیم.

وی افزود: با دستیابی به ذخایر قابل توجیه، امکان توسعه زنجیره ماده معدنی فراهم خواهد شد. جعفری خواستار شد: مسئولان طرح تولید نوار نقاله، برنامه آموزش نیروی انسانی مورد نیاز برای دوران بهره‌برداری را از میان نیروهای بومی اجرایی کنند. ایمیدرو نیز در امر آموزش حمایت می‌کند. رئیس هیات عامل ایمیدرو با بیان اینکه این سازمان ۱۰۲ کیلومتر جاده برای فعال‌سازی معادن مطالعه و برنامه‌ریزی کرده است، گفت: درحال‌حاضر، اجرای بخشی از این میزان تکمیل و پایان یافته و برخی در مرحله اجرا و بخشی نیز آماده اجراست. وی ادامه داد: ایجاد زیرساخت‌های لازم برای معادن، یکی از راهبردهای ایمیدرو برای توسعه این حوزه مهم است.

در گزارش «روزگارمعدن» درباره برنامه هفتم توسعه و ضرورت‌های آن مطرح شد

دوری برنامه‌های توسعه از واقعیت

عکس: روزگار معدن

گیتا جاودانی

هرچند سال گذشته از مجلس خبر می‌رسید که نمایندگان بررسی بودجه را منوط به تایید برنامه هفتم توسعه کرده‌اند، اما اتفاقات براساس پیش‌بینی‌های انجام‌گرفته، رخ نداد. بودجه با تاخیر در مجلس تایید شد، وزیر صمت به‌حکم مجلس کنار رفت و حالا بعد از گذشت مدت‌ها از اتمام زمان برنامه توسعه ششم می‌گذرد، برنامه هفتم در راه مجلس است.

اما در میان اهداف و اولویت‌های اصلی برنامه هفتم توسعه، مواردی دیده می‌شود که به‌نظر می‌رسد ارتباط طولی با همدیگر دارند. به‌بیان‌دیگر، تحقق هر یک در گرو عملی شدن دیگری است. به‌عنوان‌مثال، «اجرای طرح‌های عظیم اقتصادی ملی، پیشران، زیرساختی، روزآمد و مبتنی بر آینده‌نگری» نیازمند در دست بودن سند «آمایش سرزمین» است، در حالی که این سند هنوز تنظیم و نهایی نشده و بند دیگری از برنامه‌های توسعه هفتم تهیه و موردتاکید قرار گرفته است.

جایی دیگر از این برنامه درباره «افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش» سخن به‌میان آمده است، در حالی که پیش‌نیاز آن یعنی «حمایت حقوقی و قضایی از سرمایه‌گذاری، امنیت اقتصادی و بهبود محیط کسب‌وکار» هنوز محقق نشده و در برنامه هفتم بر آن تاکید شده است. در گزارش امروز «روزگار معدن» از بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران و علی‌خان نصر اصفهانی، استاد دانشگاه و فعال معدن خواستیم نظر خود را درباره تاثیر برنامه‌های توسعه هفتم بر بخش معدن بیان کنند.

> استراتژی مانند پازل است و توسعه در آن به‌صورت افقی و عمودی طراحی می‌شود. به‌عنوان‌مثال، اگر قرار است صنعت فولاد را توسعه بدهیم، باید برای تامین انرژی، جاده، وسیله حمل و در نهایت صادرات و بازار نهایی هم برنامه‌ریزی داشته باشیم

آفتی برای اقتصاد

بهرام شکوری ـ رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران:

تهیه سند آمایش سرزمین که در برنامه توسعه هفتم هم بر آن تاکید شده، کاری ضروری و عاقلانه است که باید مدت‌ها پیش از این انجام می‌شد و امیدواریم در این دوره به‌طورحتم به‌سرانجام برسد.

اما نکته مهم‌تر از تنظیم برنامه، پایبندی به آن است. آمایش سرزمین اطلاعاتی پایه‌ای است که باید براساس آن، استراتژی توسعه صنعتی در بخش‌های اقتصادی به‌ویژه در بخش معدن تنظیم شود.

به‌عبارت‌دیگر، ما باید سند آمایش سرزمین را در اختیار داشته باشیم تا بدانیم کشور چه ظرفیت‌هایی دارد و روی کدام باید سرمایه‌گذاری کرد و هر فعالیت اقتصادی در کدام منطقه و برای چه نوع فعالیتی مناسب است و در نهایت براساس آن، استراتژی و نقشه‌راه اقتصادی کشور را تدوین کنیم.

در مقطعی، نماینده‌های مجلس به دولت‌ها فشار آوردند تا ۸ تا طرح فولادی را در مناطقی اجرا کنند که اصلا توجیه اقتصادی برای فولادسازی نداشت.

متاسفانه هر دولتی که سرکار آمد، نتوانست مقابل این لابی‌های قدرتمند مقاومت کند و اجرای طرح‌ها ادامه یافت و سرمایه عظیمی در این مناطق به مصرف رسید، اما امروز به آفتی برای اقتصاد بدل شده و نه به معدن نزدیک است و نه به آب دسترسی دارد.

پازلی به نام استراتژی

استراتژی مانند پازل است و توسعه در آن به صورت افقی و عمودی طراحی می‌شود. به‌عنوان‌مثال، اگر قرار است صنعت فولاد را توسعه بدهیم، باید برای تامین انرژی، جاده، وسیله حمل و در نهایت صادرات و بازار نهایی هم برنامه‌ریزی داشته باشیم.

آنچه تا امروز شاهد بوده‌ایم، این است که دولت‌های گوناگون، هر یک به‌نوبه خود با همکاری دانشگاه‌ها استراتژی‌هایی تدوین کرده‌اند، اما داده‌های آمایش سرزمین وجود نداشته است و به‌این‌ترتیب، از اساس ناقص است. امروزه کشور فاقد استراتژی توسعه صنعتی و این ایراد بزرگی است.

اسناد بالادستی

حال فرض کنیم، دولت سرانجام به این نتیجه رسیده است که حتما باید براساس برنامه توسعه هفتم، سند آمایش‌سرزمین را تدوین کند. روشن است که در شرایط موجود، برای به‌سرانجام رساندن این فرآیند با چالش‌های زیادی روبه‌رو و راهکار حل این چالش‌ها هم از پیش ارائه داده شده است.

به‌نظر می‌رسد به‌جای اینکه تهیه سند آمایش در دست دولت‌ها بچرخد و هرکدام با نادیده‌گرفتن تلاش‌های انجام‌گرفته در دولت قبلی، کار را باز از اول آغاز کنند، بهتر است کار آن را به اتاق بازرگانی واگذار کنند تا این نهاد، با استفاده از منابع مالی خود و کمک گرفتن از شرکت‌های معتبر داخلی و خارجی، آمایش را به سرانجام برسانند و براساس آن استراتژی تدوین کنند.

اما این استراتژی باید به‌صورت سندی ملی و بالادستی درآید و همه دولت‌ها ملزم و مقید به اجرای آن شوند و هیچ وزیر و وکیلی اجازه نداشته باشد که پا را فراتر از چارچوب این استراتژی بگذارد.

رابطه طولی برنامه‌ها

وقتی سند توسعه را مرور می‌کنیم، با برنامه‌هایی روبه‌رو می‌شویم که رابطه طولی با هم دارند. به‌عبارت‌دیگر، تحقق هر یک در گرو به نتیجه رسیدن دیگری است. بنابراین، به‌شکل منطقی نمی‌توان تا نخستین اقدام عملی نشده است، برای اقدامات بعدی قدم برداریم.

می‌گویند کسی که رو به‌سویی می‌رفت از رهگذری پرسید: «مسیر من درست است»؟ و پاسخ شنید که: «اگر نمی‌دانی کجا می‌خواهی بروی، همین مسیر درست است»!

ماجرای تهیه استراتژی در کشور ما هم همین است. معلوم نیست، وقتی ما نه سند آمایش سرزمین داریم و نه استراتژی توسعه اقتصادی، چطور می‌توانیم صنایع پیشتاز را شناسایی کنیم، طرح‌های پیشران را به مرحله اجرا بگذاریم، چقدر باید تولید کنیم، نیاز بازار داخلی چقدر است و مقصد صادراتی کجاست؟

دقیقا این روند را در زمینه فولاد تجربه کردیم. این مشکل از آنجا ناشی شد که هدف تولید ۵۵ میلیون تن برای افق ۱۴۰۴ تعریف شد، اما محاسبات نشان می‌دهد که مصرف سرانه ما در افق ۱۴۰۴ بیش از ۳۵ میلیون تن فولاد نیست و مابقی آن را باید صادر کنیم.

اما سوال اینجاست که وقتی قرار است بیش از ۱۵ میلیون تن فولاد صادر شود، چه نیازی است که توسعه صنعت فولاد در اصفهان یا آذربایجان صورت گیرد؟ چرا باتوجه به مشکل آب؛ این کارخانجات در سواحل جنوبی احداث نشد؟ وقتی ظرفیت تولید یک کارخانه فولادسازی برای صادرات اختصاص پیدا کرده است، چرا سنگ‌آهن موردنیاز برای فولاد صادراتی باید از منابع داخلی تامین شود؟ و مسائل دیگری ازاین‌دست که اگر از ابتدا به آنها توجه می‌شد، هزینه‌ها کاهش می‌یافت و تولیدات مزیت رقابتی پیدا می‌کرد.

چشم‌انداز تشریفاتی

بنابراین دوباره به نقطه اول برمی‌گردیم که وقتی آمایش‌سرزمین صورت نگرفته و استراتژی برمبنای آن تدوین نشده است، چطور می‌توان هدفی در نظر گرفت و برای رسیدن به آن ریل‌گذاری کرد.

نتیجه هم که روشن است. تابه‌حال کدام‌یک از برنامه‌های گذشته محقق شده که امید داشته باشیم برنامه هفتم به‌نتیجه برسد. همه این اقدامات تشریفاتی است. تا زمانی که علم را کنار بگذاریم و مبنای تصمیم‌گیری‌های‌مان شعار باشد، چیزی جز این در انتظارمان نیست. اگر به همان مثال آشنای فولادسازی برگردیم، بدون اینکه بدانیم آیا مواد اولیه مهیا است، معادن مادر کدام هستند، کارخانه‌ها کجا باید جانمایی شوند، محصول قرار است به کدام کشورها صادر شود، رقبا چه کسانی هستند، برنامه‌های توسعه کشورهای اطراف چیست، پیش‌بینی از بازار آینده فولاد چگونه است و... عدد ۵۵ میلیون تن را در هدف‌گذاری کردیم.

از آخر به اول

در حال حاضر کشورها به‌سمت تولید فولاد سبز پیش می‌روند، اما ما تا به امروز برای فولاد سبز هیچ اقدامی نکرده‌ایم؟ دنیا به‌سوی کربن‌زدایی تغییر جهت داده و برای تولید کربن مالیات‌های سنگین در نظر گرفته شده است و در آینده نزدیک، اگر محصولی از طریق مصرف سوخت‌های فسیلی، مانند گاز و زغال‌سنگ تولید شود، دیگر جزو محصولات سبز به‌شمار نمی‌رود. امروز برای تولید این نوع فولاد مالیات در نظر گرفته شده است، اما به‌زودی دنیا به‌سمتی می‌رود که جلوی فروش این نوع فولاد را می‌گیرد. ما هنوز برای این تحول مهم که تبعاتش دامن ما را هم می‌گیرد، هیچ برنامه‌ای نداریم.

اقدام عاجلی که ما باید هم‌اینک انجام دهیم، این است که استراتژی دقیقی برای توسعه اقتصادی و برنامه‌های توسعه‌ای براساس آن تعریف کنیم و بعد از پایان یافتن دوره ۵ ساله باید ارزیابی دقیقی صورت گیرد که در کجا پیشرفت داشته‌ایم. به‌عنوان‌مثال، آیا حمل‌ونقل ما به‌موازات تولید ۵۵ میلیون تن فولاد توسعه پیدا کرده است؟ آیا توانسته‌ایم راهی برای تامین آب یا دیگر انرژی‌ها پیدا کنیم؟ آیا کارخانجات در زمان مقرر بازسازی و نیروگاه‌های کافی راه‌اندازی شده‌اند و...؟

به‌نظر می‌رسد، بهتر است به‌جای برنامه چند بندی برای توسعه تنها یک برنامه تعریف شود و همه دستگاه‌ها هم‌وغم خود را برای تحقق آن برنامه در مدت مقرر بگذارند. اگر قرار باشد، ساختمانی بنا شود، باید ابتدا مقدمات آن فراهم شود، زمین و نقشه تهیه و بعد اقدام به ساخت‌وساز کنیم، اما ما همه اینها را رها کرده‌ایم و از آخر به اول می‌آییم. تولید فولاد که فقط احداث کارخانه نیست، آب، برق، جاده، حمل‌ونقل، بنادر، قوانین، تسهیلات بانکی و... هم جزو ملزومات آن است که اگر یکی از آنها محقق نشود، کارخانه ساخته شده است، اما نمی‌توان از آن بهره‌برداری کرد. در سنگان این اتفاق افتاده و طرح‌های توسعه‌ای در زمینه فولاد اتفاق راه‌اندازی شده، اما حمل‌ونقل به همان میزان توسعه پیدا نکرده و در حال حاضر محصولی تولید کرده‌ایم که نمی‌توانیم آن را به مقصد برسانیم و این فاجعه است.

آمایش و آسیب‌های جبران‌ناپذیر

علی‌خان نصر اصفهانی ـ استاد دانشگاه و فعال معدن:

وقتی ما به‌دنبال توسعه یک بخش هستیم و چشم به آینده داریم، باید ابتدا ظرفیت‌های هر بخش از سرزمین را به‌خوبی بدانیم. به‌عنوان‌مثال، مشخص کنیم کدام بخش ظرفیت معدنی دارد؟ کدام برای اکوتوریسم مناسب است و به همین ترتیب...؟ به این منظور تهیه سند آمایش سرزمین پیش از هرگونه برنامه‌ریزی در زمینه معدن ضروری است.

نمونه‌های این برنامه‌ریزی را برای مثال در استرالیا داریم. در این کشور ظرفیت معدنی بسیار زیادی وجود دارد، اما دولت‌ها ترجیح داده‌اند که بخش عمده‌ای از ذخایر این کشور دست‌نخورده باقی بماند و اجازه بدهند که طبیعت به حالت بکر اولیه باقی بماند. بنابراین، ابتدا باید ظرفیت‌های بخش‌های مختلف کشور را بشناسیم و بعد باتوجه به اهداف پیش‌بینی‌شده اولویت‌هایی برای استفاده از آن ظرفیت‌ها در نظر بگیریم. اصفهان را در نظر بگیرید، که از نظر ظرفیت‌های اقتصادی جایگاه ویژی در زمینه گردشگری دارد، اما قسمت‌های غربی آن صنعتی شده که این موضوع روی ظرفیت‌های دیگر این شهر تاثیر بسیار نامطلوبی داشته یا در منطقه ییلاقی و زیبای انارک معدنکاری آغاز شده و منظر طبیعی این شهر که یکی از مقاصد ارزشمند اکوتوریسم است، تغییر پیدا کرده است. شاید در نگاه اول معدنکاری در این منطقه تا حدودی شرایط اقتصادی را بهبود دهد، اما این کار منظر طبیعی یک منطقه را برای بهره‌برداری کوتاه‌مدت اقتصادی از بین می‌برد و اقدامی غیرقابل‌جبران است.

امروز بهتر از فردا است

برای جلوگیری از این اقدامات، باید ابتدا مطالعاتی دقیق و حساب‌شده در کل کشور انجام می‌شده و براساس داده‌های آن، مسئولان تصمیم‌گیری می‌کرده‌اند که هر محدوده‌ای در چه زمینه‌ای توسعه پیدا کند.

هرچند تا امروز در کشور ما نسبت به این موضوع غفلت شده و فرصت‌های زیادی ازدست‌رفته، نمونه روشن آن فرونشست زمین است که به‌واسطه استفاده نابجا از منابع آبی ایجاد شده یا تمرکز صنایع در مناطق زلزله‌خیز و... ، اما موضوع آمایش سرزمین و برنامه‌ریزی براساس شرایط هر اقلیم آن‌قدر مهم است که حتی حالا هم که ضربات جبران‌ناپذیری به برخی مناطق وارد شده است، باز می‌تواند مفید فایده باشد و جلوی آسیب‌های بیشتر را بگیرد.

بنابراین باید به‌سرعت درصدد تصحیح مسیر اقدام کنیم و اگر امروز درصدد جبران مافات برآییم، بهتر از فردا است.

ابزار قرن نوزدهمی، تولید قرن بیست و یکمی

در بسیاری از کشورهای معدن‌خیز برای مثال ایتالیا یا ترکیه که یکی از منابع اصلی درآمدشان هم توریسم است، معادن به‌گونه‌ای طراحی شده‌اند که کمترین میزان خسارت به محیط اطراف وارد شود. این تکنولوژی قرن بیستم است. ما نمی‌توانیم با تکنولوژی قرن ۱۹ در کشور حرف از قرن ۲۱ و ملزومات آن بزنیم، بنابراین باید وزن بیشتری به مطالعات کارشناسی بدهیم. البته گاهی هم کار کارشناسی انجام می‌گیرد، اما نکته اینجا است که کارشناسانی در تهیه و تدوین برنامه‌ها به خدمت گرفته می‌شوند و خبرگی و مهارت کافی برای ایفای مسئولیت خود را ندارند. بنابراین باید از کارشناسان متخصص و معروف دنیا دعوت کنیم تا در این زمینه به ما کمک کنند. بنابراین ایران که انبساط پیدا نمی‌کند،پس ما باید همین محدوده را به‌خوبی مطالعه کنیم و بشناسیم و برنامه‌های توسعه‌ای آن را براساس واقعیت موجود پایه‌گذاری کنیم.

قانون برای عموم

مشکل بزرگی که کشور ما دارد، این است که در کشور ما قانون برای مردم عادی نوشته شده است و گروهی بنا به دلایل و شرایطی، از قانون مستثنا می‌شوند و مقررات را به‌نفع خود تفسیر می‌کنند. اگر قوانین کشور برای همه یکسان باشد، دیگر بی‌نظمی و خودمختاری این همه توی ذوق نمی‌زند در کشورهای پیشرفته دنیا قوانین به‌صورت روشن و شفاف تدوین‌شده‌اند و تناقض ندارند و با هدف سرعت بخشیدن به کارها تنظیم شده است، بنابراین جلوی هرگونه سوءاستفاده از افراد، اشخاص و ارگان‌های دولتی، خصوصی یا وابسته به قدرت‌های سیاسی و نظامی را می‌گیرد. بنابراین، وقتی سیستمی که تعریف می‌کنیم، عادلانه و قابل‌اعتماد باشد می‌تواند، اطمینان و امنیت ایجاد و زمینه حضور سرمایه‌گذاران در بخش معدن را فراهم کند.

باتوجه به اینکه براساس اعلام سازمان زمین‌شناسی کل کشور، ذخیره قطعی بسیاری از مواد معدنی در ایران زیر ۱۵ تا ۲۰ سال استکه تا یک دهه دیگر به‌شدت در تامین مواد معدنی موردنیاز صنایع دچار مشکل می‌شویم. فولادسازی، صنایع بوکسیت، آلومینیوم مس و... که امروز هم برای تامین مواد اولیه با مشکل روبه‌رو است، دیر یا زود زمینگیر می‌شود. پس باید تا زمان را بیش از این از دست نداده‌ایم، قوانین را موردبازنگری قرار دهیم و موانع سرمایه‌گذاری را برطرف کنیم. اگر زمینه‌ای سالم و شفاف ایجاد شود و هوای سیاست کشور غبارآلوده نباشد، اشتیاق برای سرمایه‌گذاری در زمینه معدن و صنایع معدنی خودبه‌خود ایجاد خواهد شد و بسیاری از مشکلات اقتصادی از جمله کمبود فرصت شغلی هم حل خواهد شد.

سخن پایانی

به باور کارشناسان، ضروری است در برنامه توسعه هفتم تکلیف کشور در برخی حوزه‌ها، از جمله مسائل خارجی روشن شود.

بخش اقتصادی نمی‌تواند میان زمین و هوا باشد، زیرا در این شرایط قدرت تصمیم‌گیری کاملا آسیب می‌بیند.

فعال اقتصادی بخش دولتی یا خصوصی باید بداند در برنامه ۵ساله هفتم توسعه سرانجام باید با همین شرایط کار کند یا خیر؟

وقتی تکلیف روشن باشد، می‌توان براساس همین شرایط برنامه‌ریزی کرد که‌اهداف آرمان‌گرایانه یارویایی نباشد.

چشم‌انداز بازار کبالت

گروه معدن

کارشناسان موسسه «Fastmarkets» پیش‌بینی‌ها، داده‌ها و نمودارهای قیمت ثابت کبالت را به اشتراک گذاشتند تا چشم‌انداز نوسانی مواد اولیه به‌کار رفته برای تولید باتری را معرفی کنند و برخی پیش‌بینی‌های مهم در مورد آینده بازار کبالت را ارائه دهند.

به گزارش فلزات آنلاین، از آنجایی که حجم تقاضا و سهم بازار برای وسایل نقلیه الکتریکی (EVs) و میزان اتکا به سیستم‌های ذخیره‌سازی انرژی افزایش یافته است، از فلز کبالت می‌توان به عنوان یکی از مواد مهم تاثیرگذار در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر یاد کرد. در این بین، عدم تنوع در زنجیره تامین برای تولیدکنندگان باتری و خودروسازان را می‌توان احساس کرد. حدود ۷۰ درصد کبالت استخراج شده از جمهوری دموکراتیک کنگو (DRC) و بیش از ۷۰ درصد فرآوری آن در چین انجام می‌شود.

مشکلات لجستیک و حمل‌ونقل، همچنان یک مسئله مهم برای کبالت بوده است و قیمت‌های بالای این ماده با وجود پیش‌بینی روند نزولی قیمتی آن، همچنان از نیمه دوم سال ۲۰۲۲ روند صعودی خود را حفظ کرده است. به دلیل وجود اختلال در زنجیره تامین، قیمت بالای مواد اولیه به‌کار رفته در تولید باتری‌ها و تمایل به حرکت به سمت اقتصاد دورانی، نیاز به بازیافت کبالت به منظور استفاده در خودروهای الکتریکی افزایش یافته است.

عامل تاثیرگذار در افزایش تقاضا

تقاضای کبالت در صنعت خودروهای تمام الکتریکی (xEVs)، بزرگ‌ترین بخش مصرف‌کننده نهایی در سال ۲۰۲۱ برای این صنعت بود. در این رابطه، نگرانی‌هایی درباره استفاده از کبالت در صنعت باتری‌های لیتیوم‌یونی به دلیل نگرانی‌های مرتبط با شاخص محیطی، اجتماعی و حاکمیتی و قیمت‌های نوسانی در آینده وجود دارد. در سال ۲۰۲۲، فروش خودروهای الکتریکی با باتری‌های لیتیوم آهن فسفات (LFP)، رشد قابل‌توجهی را نشان داد و حدود ۳۰ درصد از حجم فروش کل خودروهای الکتریکی در بازار جهانی به آن اختصاص یافت.

علاوه‌براین، رشد در فروش خودروهای الکتریکی، حجم تقاضای کبالت در بخش خودروهای الکتریکی در سال ۲۰۲۲ را حدود ۳۳ درصد افزایش داد. بر اساس پیش‌بینی‌های صورت گرفته، انتظار می‌رود حجم تقاضای کبالت در صنعت خودروهای تمام الکتریکی، نرخ رشد ترکیبی سالانه ۱۴ درصدی را تجربه کند که ناشی از رشد قابل توجه فروش این خودورها است؛ چراکه همچنان اولویت در بازارهای غربی، استفاده از خودروهای الکتریکی با باتری نیکل منگنز کبالت (NMC) خواهد بود. در حال حاضر هیچ‌گونه پیش‌بینی در راستای کاهش حجم تقاضا برای فلز کبالت وجود ندارد.

به نظر می‌رسد جمهوری دموکراتیک کنگو (DRC) جایگاه خود در دوره پیش‌بینی شده برای عرضه کبالت و به عنوان تامین‌کننده اصلی این فلز در جهان را حفظ خواهد کرد. در سال ۲۰۲۲، مقدار تولید کبالت در جمهوری دموکراتیک کنگو، حدود ۷۴ درصد از حجم کل مقدار تولید جهانی این فلز را در آینده به خود تخصیص خواهد داد. افزایش توسعه پروژه‌ها و به خصوص پروژه‌های نوپا مبتنی بر انرژی‌های سبز در سه سال آینده، این موقعیت را در کوتاه مدت تثبیت خواهد کرد.

علاوه بر افزایش تولید مس و کبالت در این کشور آفریقایی، مقدار تولید محصول فرعی استخراج نیکل در کشور اندونزی در ۱۰ سال آینده، شاهد رشد قابل توجهی خواهد بود. با توجه به افزایش و راه‌اندازی موفقیت‌آمیز واحدهای فروشویی اسیدی (HPAL) در کشور اندونزی، مقدار تولید کبالت در این کشور شاهد رشد از ۴ درصد در سال ۲۰۲۲، به ۲۲ درصد تا سال ۲۰۳۳ خواهد بود. تا پایان این دوره، پیش‌بینی شده است جمهوری دموکراتیک کنگو و اندونزی ۸۰ درصد از حجم کل تولید جهانی کبالت را به خود اختصاص خواهند داد.

رشد ظرفیت پالایش و فرآوری در خارج از چین

چین، همچنان قطب فرآوری و پالایش کبالت در جهان است. این کشور حدود ۷۵ درصد از تولید فلز و نمک کبالت در سطح جهانی را در سال ۲۰۲۲ به خود اختصاص داد. با وجود تلاش‌ها از طریق تصویب قوانین و الزامات اجرایی در جهت تامین مواد اولیه، همچنان فرایند فرآوری کبالت در پروژه‌های خارج از چین با محدودیت روبه‌رو است.

در دوره پیش‌بینی شده و با توجه افزایش قابل توجه ظرفیت پالایش در چین در مقایسه با ظرفیت پالایش برنامه‌ریزی شده در سایر نقاط جهان، به نظر می‌رسد چین جایگاه خود را به عنوان تامین‌کننده اصلی محصولات کبالت تصفیه‌شده حفظ خواهد کرد.

با توجه به افزایش ارائه مشوق‌ها و تلاش‌های مستمر برای متنوع‌سازی و بومی‌سازی زنجیره‌های تامین در سراسر جهان، می‌توان شاهد تغییر سهم بازار در فرآوری به روش سنتی کبالت بود.

چالش در توسعه زنجیره‌های تامین

به نظر می‌رسد چالش‌ها در توسعه زنجیره‌های تامین کبالت اروپا و ایالات متحده آمریکا همچنان وجود دارد. انتظار می‌رود طی دوره پیش‌بینی شده، شکاف بین عرضه کبالت استخراج شده و تقاضای کبالت در خودروهای تمام الکتریکی در مناطق مذکور افزایش یابد. این امر باعث افزایش اتکای تولیدکنندگان تجهیزات اصلی (OEM) و تولیدکنندگان باتری به واردات فلزات خواهد شد. انتظار می‌رود طبق قوانین ذکر شده در قانون کاهش تورم ایالات متحده آمریکا، راه‌اندازی پروژه‌های استخراج و فرآوری جدید افزایش یابد. با این حال، کل ظرفیتی که انتظار می‌رود به مرحله تولید برسد، محدود خواهد بود.

اخیرا تصویب قانون مواد اولیه حیاتی در کمیسیون اروپا، مسائل مربوط به مجوز و مراحل طولانی روند توسعه در منطقه اروپا را هدف قرار داده که مانع رشد تولید کبالت در این قاره شده است. در حال حاضر، تایید مجوز و راه‌اندازی پروژه‌های نوپا همچنان یک چالش محسوب می‌شود و قیمت‌های پایین فلز کبالت همراه با افزایش تورم، همچنان وضعیت اقتصادی در پروژه‌های کشورهای غربی را تحت فشار قرار می‌دهد. انتظار می‌رود در دوره پیش‌بینی شده، عرضه ثانویه از طریق بازیافت قراضه‌ها و باتری‌های دورریختنی، نقش مهمی در توسعه زنجیره‌های تامین کبالت اروپا و ایالات متحده آمریکا ایفا کند؛ چراکه این دو به دنبال توسعه اقتصادهای دورانی برای فلزات مورد استفاده در تولید باتری‌ها بوده و درصدد هستند اتکای منابع تامین مواد اولیه بر مبنای استفاده از روش‌های سنتی در جمهوری دمکراتیک کنگو و اندونزی را کاهش دهند.

بازیابی رشد تولید پس از ایجاد یک وقفه در این فرایند در سال ۲۰۲۰ و کاهش تقاضای کبالت از بخش مصرف‌کنندگان نهایی مانند لوازم الکترونیکی باعث شد که بازار جهانی در سال ۲۰۲۲ وارد وضعیت مازاد شود. به علاوه قیمت‌ها تا نیمه دوم سال ۲۰۲۲ روند نزولی داشتند.

ایجاد مشکلات لجستیکی منجر به کمبود قطعات و در نهایت باعث محدود شدن مقدار تولید خودروهای الکتریکی و کاهش تقاضای فلز کبالت شد. انتظار می‌رود افزایش قابل توجه ظرفیت برنامه‌ریزی شده در جمهوری دمکراتیک کنگو و اندونزی این حجم مازاد را در کوتاه‌مدت افزایش دهد و فشار بیشتری را بر قیمت‌گذاری فلز کبالت وارد کند.

باید به این موضوع مهم اشاره کرد که پویایی بازار، تنها عامل ایجاد تعادل در روند عرضه و تقاضای فلز کبالت نیست. پیش‌بینی شده در آینده حجم تقاضا برای فلزات مس و نیکل افزایش سریعی را تجربه کند؛ چراکه این دو فلز در گذار به انرژی‌های تجدیدپذیر نقش بسیار مهم و تعیین‌کننده‌ای دارند. در بخش خودروهای الکتریکی، تمایل به سمت استفاده از نیکل بیشتر و کبالت کمتر، احتمالا بدین معنا خواهد بود که همچنان شاهد عرضه کبالت در بازار خواهیم بود. پیش‌بینی‌های بلندمدت برای فلزات نیکل و مس، باعث افزایش تولید کبالت به عنوان یک محصول فرعی می‌شود؛ در حالی که سهم استفاده از معادن اولیه کبالت در مقایسه با کبالت ثانویه کاهش خواهد یافت.

آهن‌آلات در مدار افزایش قیمت

کابوس ریزش نرخ فلزات در بازارهای جهانی وارد ششمین هفته متوالی شد، با این حال هفته گذشته با رشد نرخ ارز در بازار غیررسمی تقاضای داخلی برای فلزات افزایشی شد. بررسی میانگین قیمت‌ها در معاملات پشت خطی فلزات داخلی نشان می‌دهد؛ در طول هفته گذشته نرخ میلگرد، نبشی، تیرآهن، انواع ناودانی و پروفیل افزایشی بود.

به گزارش ایراسین، هفته دوم اردیبهشت اگرچه برای فلزات در بازارهای جهانی حامل روزهای کابوس‌واری بود ولی در بازار داخلی نرخ فلزات در معاملات پشت خطی رشد کرد. تیرآهن و انواع نبشی در هفته گذشته بیشترین رشد نرخ را تجربه کرد در حالی که قیمت‌ها در بازار میلگرد نیز صعودی بود ولی ریزش شدید نرخ میلگرد در بازارهای جهانی باعث شد تا نرخ میلگرد در معاملات داخلی کمتر از ۲.۵ درصد رشد داشته باشد.

میانگین نرخ هر کیلوگرم از انواع میلگرد ۱۰ و ۱۴ عاجدار در طول هفته گذشته به ترتیب با رشد نرخ ۲.۳درصد و ۱.۸درصد همراه بود. البته رشد نرخ میلگرد در اواسط هفته به اوج رسید ولی اواخر هفته با کاهش نرخ ارز، نزولی شد. انواع پروفیل با ضخامت ۲ نیز به صورت میانگین ۲.۶درصد افزایش نرخ داشتند. کمترین افزایش نرخ هفته نیز مربوط به بخش ناودانی است درحالی که هفته گذشته میانگین نرخ هر کیلوگرم تیرآهن ۱۴ و انواع نبشی براساس نمودار با بیشترین رشد در بازار داخلی فلزات همراه بود.

از بازارهای جهانی چه خبر؟

افزایش نرخ فلزات در بازارهای داخلی در حالی اتفاق افتاد که قیمت‌ها در بازارهای جهانی ریزشی بود. میلگرد، قراضه آهن، سنگ‌آهن و سایر محصولات فولادی در طول هفته گذشته عملکرد منفی به ثبت رساندند ولی رشد نرخ ارز در بازار غیر رسمی باعث شد تا نرخ فلزات در بازار داخلی صعودی شود. از پنجشنبه دو هفته قبل نیز نشانه‌های صعود در بازار قابل رویت بود ولی این هفته با ورود دلار به کانال ۵۵ هزار تومان، نرخ فلزات صعودی شد، اگرچه در نیمه دوم هفته دلار در بازار آزاد تا کانال ۵۴ هزار تومان عقب‌نشینی کرد تا تب تقاضا برای فلزات فروکش کند. حالا دو سناریو برای هفته آینده وجود دارد. اگر کاهش نرخ دلار ادامه‌دار باشد یا به ثبات برسد با فرض ادامه‌دار بودن ریزش قیمت‌ها در بازارهای جهانی احتمالا هفته آینده نرخ فلزات در بازار داخلی عملکرد منفی داشته باشد. در مقابل باید در نظر گرفت روزهای پایانی هفته‌گذشته افزایش نرخ بهره در اروپا و فدرال رزرو بازار کامودیتی‌ها را متاثر کرد ولی بحران بانک امریکا و انتظار از پایان چرخه انقباضی باعث شد تا تقاضا در بخش فلزات تقویت شود.

در بازار فلزات گران‌بها انس موفق شد به سقف تاریخی خود برسد. با این تفاسیر سناریو دوم از رشد قیمت‌های جهانی در طول هفته آینده حکایت می‌کند. اگر روند ریزشی قیمت‌ها در بازارهای جهانی متوقف شود احتمالا بازار ایران نیز هفته سبزی پیش‌رو خواهد داشت.

ساخت نخستین خط تولید فولاد عربستان به کمک بائو استیل

خبرها حاکی از آن است که شرکت آرامکو عربستان قصد دارد؛ نخستین خط تولید ورق تخت فولادی عربستان را با همکاری کارخانه بائو استیل چین راه‌اندازی کند.

به گزارش فولاد ایران، از تولید این کارخانه جدید برای رفع نیاز رو به رشد داخلی و پس از آن صادرات به بازارهای منطقه استفاده خواهد شد. آرامکو، صندوق سرمایه‌گذاری عمومی عربستان سعودی و بائو استیل توافق‌نامه مشارکتی برای ساخت یک شرکت سرمایه‌گذاری مشترک را در شهر صنعتی راس‌الخیر در بخش شرقی این کشور که منابع تامین انرژی خوبی دارد امضا کرده‌اند.

ظرفیت تولید ورق تخت این کارخانه تا ۱.۵میلیون تن در سال برآورد شده است. قابل ذکر است این تاسیسات به منابع انرژی کم کربن متکی خواهد بود که شامل استفاده از انرژی گاز، آهن‌اسفنجی و یک کوره قوس الکتریکی برای کاهش انتشار دی‌اکسیدکربن در فرآیند فولادسازی تا ۶۰ درصد در مقایسه با روش سنتی است.

روی خط خبر

موجودی‌بازار فولادچین در ثبات

موجودی محصولات فولادی کارخانه‌های فولاد چین هفته گذشته در حدود ۱۳.۱۷ میلیون تن در ثبات بود. میزان موجودی ورق گرم انبار کارخانه‌ها ۷درصد رشد داشته ۲.۴۷ میلیون تن ثبت شد. موجودی ورق سرد نیز ۲ درصد بالا رفته ۱.۲۴ میلیون تن شد. موجودی ورق تخت ۶ درصد نسبت به هفته قبل بالا رفته ۱.۰۲ میلیون تن بود. به گزارش فولاد ایران، از طرفی موجودی میلگرد و مفتول به ترتیب ۲ و ۴ درصد افت داشته ۶.۹۲ و ۱.۵۳میلیون تن ثبت شد.

افت نرخ ورق در بازار چین

آخرین نرخ ورق گرم در بازار داخلی چین ۱۵ دلار افت روزانه داشته ۵۳۸ دلار هر تن درب کارخانه ثبت شد. ورق سرد نیز ۷ دلار اران تر شده ۶۴۰ دلار هر تن درب کارخانه با مالیات بر ارزش‌افزوده بود. به گزارش فولاد ایران، از طرفی ورق گرم صادراتی چین نیز تا ۵درصد افت داشته ۵۵۰ دلار هر تن فوب شده است.

کاهش نرخ میلگرد در ترکیه

قیمت میلگرد در ترکیه روندی نزولی دارد که به دلیل افت بازار و کاهش خریدها است. عرضه‌کننده‌های اصلی نرخ میلگرد خود را در بازار داخلی به ۶۶۰ تا ۶۵۰دلار هر تن درب کارخانه رساندند و معاملات کمی در ۶۵۰ دلار نهایی شد. به گزارش فولاد ایران، میلگرد صادراتی ترکیه نیز ۱.۵ درصد افت داشته ۶۵۵ دلار هر تن فوب است. این در حالی است که فروش خودرو در ترکیه که یکی از بازارهای اصلی مصرف‌کننده فولاد است در آوریل حدود ۶۳ درصد رشد سالانه داشته حدود ۹۸ هزار دستگاه ثبت شد.

روند نزولی قیمت قراضه ترکیه

بازار واردات قراضه ترکیه نزولی است و جو منفی بازار فولاد آن تمایل به خرید قراضه را کمتر کرده است. متوسط نرخ قراضه سنگین ۲۰-۸۰ با ۱۰دلار افت در آخرین معاملات به ۳۸۵ دلار هر تن سی‌اف‌آر رسیده است. بازار یک دوره روند نزولی مداوم را از زمانی که اواسط ماه مارس ۴۶۰ دلار بود سپری کرده است. برخی معاملات تا ۳۷۰ دلار نیز شنیده شده که البته تایید رسمی نشد.

به گزارش فولاد ایران، فعلا جو بازار منفی است پیشنهادها در بازار زیاد است ولی خریداری ندارد. فعلا همه در انتظارند و کسی حاضر به معامله در ۳۹۰ دلار نیست.

صمت
صنعت معدن تجارت
گستر نیوز
پایگاه خبری
روزگار معدن

جشنواره شکوفه
تبلیغات با قیمت استثنایی

سایت ها
WWW.SMTNEWS.IR
WWW.GOSTARESH.NEWS
WWW.ROUZEGAREMADAN.COM

ایمیل ADS.SMTNEWS@GMIL.COM

شماره بازرگانی ۰۲۱-۸۸۷۲۲۷۳۲-۳

درج ۲ نوبت اگهی ۴ کادری در پر تیراژ ترین روزنامه صنعتی کشور
تولید ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای و انتشار در پایگاه خبری گسترش نیوز
باز نشر ۲ عدد محتوای ۸۰۰ کلمه ای در روزنامه صمت
درج بنر سی روزه در پایگاه خبری گسترش نیوز
درج یک صفحه پوستر در اولین ویژه نامه صمت
درج بنر در سایت صمت و روزگار معدن و روزگار ما

روزگار معدن

استان‌ها

۶

یکشنبه
• ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲
• ۱۶ شوال ۱۴۴۴
• ۷ مه ۲۰۲۳
• سال ششم • شماره ۱۰۶۴

خبر

کامیون‌های معدنی از مبدا، باسکول بگذارند

معاون وزیر راه و رئیس سازمان راهداری کشور با تاکید بر ضرورت رعایت استانداردها و اصول ایمنی در حوزه جابه‌جایی بار معادن گفت: معادن باید (در حمل مواد معدنی با کامیون) از مبدا، باسکول بگذارند تا بار ایمن و استاندارد حمل کنند.

به گزارش ایرنا، داریوش امانی در جریان دیدار با استاندار کرمان با موضوع رفع مشکلات راه‌های استان کرمان که بهشت معادن کشور قلمداد می‌شود، تصریح کرد: کرمان ظرفیت‌های خوبی در حوزه حمل‌ونقل دارد اما بیشتر داستان ما، مشکل با معادن است.

وی ادامه داد: از استاندار کرمان درخواست می‌کنیم معادن را پای‌کار بیاورند، معادن باید از مبدا، باسکول بگذارند تا بار ایمن و استاندارد حمل کنند.

معاون وزیر راه و شهرسازی و رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور در ادامه گفت: نگاه استاندار کرمان به سازمان راهداری بی‌نظیر است و در سال گذشته بیش از یک هزار میلیارد تومان پروژه در استان‌های کرمان، مشهد و فارس افتتاح شد که نشان‌دهنده تلاش این استان‌هاست.

امانی ادامه داد: اعتبارات معادن و سایر بخش‌ها از راه‌های استان کرمان حمایت کرده و ما هم نگاه‌مان حمایتی است.

وی افزود: تفاهمنامه نگهداری راه‌ها با ۶۰درصد اعتبارات راهداری و ۴۰ درصد اعتبار استانی را با نیمی از استانداری‌های کشور منعقد کردیم که موارد اولویت‌دار ازجمله روکش و رفع نقاط حادثه خیز در این حوزه مشخص می‌شود و با استان‌ها همکاری می‌کنیم.

معاون وزیر راه و شهرسازی در عین حال خاطرنشان کرد: نامه‌ای را برای نوسازی ماشین‌آلات راهداری تنظیم کردیم که بر این اساس اگر استان کرمان عددی بگذارد ۲ برابر این رقم حمایت می‌کنیم.

وی یادآور شد: سال گذشته استان کرمان ۲۳میلیارد تومان اعتبار برای این حوزه گذاشت که ۵۰ میلیارد تومان به راهداری کرمان اختصاص می‌دهیم و باید این روند ادامه یابد زیرا عمر ماشین‌آلات راهداری کشور اکنون بالای ۲۵سال است.

امانی افزود: امسال ظرفیت خوبی در قانون بودجه برای دوربین‌های جاده‌ای پیش‌بینی کردیم که بخش خصوصی در این پروژه سرمایه‌گذاری می‌کند و محل دقیق بازگشت سرمایه بخش خصوصی از محل جریمه‌ها تعیین شده و براین اساس یک هزار دوربین در محورهای ارتباطی کشور امسال راه‌اندازی می‌شود.

وی تصریح کرد: کرمان با وجود قرار گرفتن در کریدور ارتباطی شمال به جنوب و غرب به شرق کشور، جزو اولویت‌های ما است لذا از این استان به صورت ویژه حمایت می‌کنیم.

رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور با اشاره به توجه سازمان راهداری به استان‌های تراز اول کشور در شاخص‌ها گفت: کرمان در بسیاری از شاخص‌ها جزو پنج استان نخست کشور قرار گرفته است.

وضعیت راه‌های کرمان به‌ویژه در مناطق اتصال شمال این استان به جنوب و نیز راه‌های ارتباطی جنوب کرمان به دیگر نقاط کشور مناسب نیست و این درحالی است که فصل برداشت محصولات که فرامی‌رسید بخش عمده‌ای از کامیون‌های کشور به‌ویژه در زمستان به این منطقه گسیل می‌شود و بدیهی‌ترین زیرساخت که راه است، مشکلات فراوانی دارد.

سهم فراموش‌شده آذربایجان غربی از درآمد معادن

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

در حالی که سال گذشته رئیس‌جمهوری از قطعیت تخصیص سهم یک درصدی فروش معادن به استان‌ها در قالب صندوق توسعه و پیشرفت خبرداده، هنوز اقدامی در راستای تشکیل این صندوق و بازگشت منابع معادن به آذربایجان‌غربی دیده نمی‌شود.

به گزارش تسنیم، تخصیص سهم یک درصدی از فروش معادن هر استان به همان منطقه جزو قوانینی است که در طول سالیان متمادی مورد بی‌مهری و بی‌توجهی دولت‌ها قرار گرفته و موجب بی‌بهره ماندن استان‌ها در حوزه توسعه و آبادانی مناطق به ویژه در روستاها و مناطق اطراف معادن از این منابع درآمدی شده است.

با روی کار آمدن دولت سیزدهم و تلاش‌های انجام شده در این دولت به منظور تغییر رویه جذب درآمدهای معادن، امیدواری در راستای اختصاص این یک درصد از فروش معادن که در نگاه کلی به عنوان منبع غنی و کلان درآمد برای استان‌ها به شمار می‌شود، افزایش یافته و به همین دلیل استانداران و نمایندگان مجلس در صدد تحقق این منابع و در نتیجه رشد و توسعه واقعی در مناطق خود شدند.

با وجود تلاش مدیران و نمایندگان در دیگر استان‌ها به ویژه در بخش مرکزی کشور برای دریافت حقوق دولتی معادن، این موضوع در آذربایجان‌غربی آنطور که باید مورد پیگیری و مطالبه دولتمردان و نمایندگان مجلس قرار نمی‌گرفت، هرچند وجود معادن منحصر به فرد در استان نظیر معادن تیتان، معادن طلای تکاب و نیز دیگر معادن سنگ‌های زینتی و قیمتی می‌توانست به عنوان بهترین محل جذب درآمد مازاد برای توسعه استان در نظر گرفته شود و نمایندگان با پیگیری‌های خود برای ورود مدیران دولتی در حوزه جذب این منابع سرشار همت داشته باشند.

این روند بی‌توجهی یا کم اطلاعی از سوی مدیران و نمایندگان مجلس در استانی همانند آذربایجان‌غربی با ظرفیت‌های سرشار معدنی، شائبه عدم تحقق سهم معادن از سوی مدیران ارشد دولت را ایجاد می‌کرد تا اینکه در نشست خبری پایانی سفر استانی رئیس‌جمهوری به این استان، تسنیم سوالی را در خصوص بازگشت یک درصد سهم فروش معادن به استان طرح کرد تا پاسخ رئیس‌جمهوری در حضور استاندار و نماینده ولی‌فقیه در استان به عنوان نقشه راه مدیران و مسئولان دولتی آذربایجان‌غربی ارائه شود.

آیت‌الله رئیسی در پاسخ به این سوال، خاطرنشان کرد: دولت از سرمایه‌گذاری در معادن استان حمایت می‌کند و از سوی دیگر وضعیت پروانه‌های صادر شده اما راکد را در حوزه معادن ساماندهی خواهد کرد. در ماه‌های سپری شده از استقرار استاندار جدید با همکاری وزارت صمت، سرمایه‌گذاری خوب و قابل توجهی در معادن استان انجام و به بخش خصوصی میدان داده شده تا فعالیت‌های خود را در معادن آذربایجان‌غربی گسترش دهد.

وی در ادامه تاکید کرد: حق مالکانه معادن هر استان باید در مسیر توسعه همان استان هزینه شود. حق مالکانه تاکنون به حساب‌های خزانه در تهران واریز می‌شده است، اما در قانون بودجه ۱۴۰۱ مقرر شده که صندوق توسعه و پیشرفت در همه استان‌ها تاسیس شود و حق مالکانه معادن محل تامین بخشی از منابع این صندوق باشد. درآمدهای حاصل از فروش اموال مازاد دولت نیز بخش دیگری از منابع این صندوق را تامین خواهد کرد.

این اظهارات رئیس‌جمهوری در حالی ارائه می‌شد که در گذشته نیز چنین موضوعاتی توسط دولتمردان، نمایندگان مجلس و حتی مدیران ارشد قضائی طرح شده و بدون نتیجه و پیگیری خاصی رها شده بود تا مردم روستاها و مناطق نزدیک به معادن همچنان در رنج توسعه نیافتگی، نبود امکانات مناسب و نیز مخاطرات موجود به دلیل فعالیت معادن زندگی بگذرانند. امری که در دولت سیزدهم به عنوان دولت مردمی انتظار رفع آن از سوی مدیران وابسته به دولت می‌رفت.

با وجود تاکید آیت‌الله رئیسی بر جدیت دولت در تحقق حقوق دولتی استان‌ها از محل فروش معادن و لزوم پیگیری‌های جدی از سوی فرمانداران و مدیران دستگاه‌های دولتی، نامه‌نگاری و تذکر جدی بازرس کل استان آذربایجان‌غربی در مردادماه ۱۴۰۱، نشان‌دهنده نبود عزم جدی و پیگیری موضوع از جانب مدیران دولتی استان مستقر در شهرستان‌ها به منظور تحقق این سهم بود که خود نشان دهنده بر زمین ماندن دستور رئیس‌جمهوری و عدم عمل به قانون توسط فرمانداران است!

پس از این نامه‌نگاری بازرس کل استان و تذکرات ارائه شده به مدیران دولتی و بعد از گذشت چند ماه از موضوع، این بار رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی آذربایجان‌غربی در ۲۸ آذرماه، در قامت دفاع از برنامه هفتم توسعه برآمده و با اشاره به قسمتی از این برنامه که شامل استقرار نظام هزینه درآمد در استان است، این برنامه را دارای رویکرد پراهمیت برای استان‌ها در جهت تمرکززدایی و تفویض اختیار و اصلاح نظام درآمد و هزینه دانست و گفت: استان آذربایجان‌غربی یک یاز مستعدترین استان‌های کشور برای توسعه است که با توجه به ظرفیت‌های بی‌نظیر مثل داشتن مرز با ۳ کشور، دروازه اروپا در مرز بارزگان، تعداد و تنوع معدن و بزرگترین معادن طلا، گمرکات و پایانه ها، بازارچه‌های مرزی، جاذبه‌های طبیعی، تاریخی، باستانی، فرهنگی، ورزشی و سلامت در صنعت گردشگری و زمین‌های حاصلخیز و منابع آبی ولی درحال‌حاضر شاهد عقب ماندگی‌هایی در بخش‌های مختلف در استان هستیم.

سپهری افزود: استقرار نظام هزینه درآمد در استان، در قالب «تشکیل صندوق عدالت و پیشرفت» برای ایجاد مدیریت یکپارچه درآمدها و هزینه در استان و عدالت درآمد منطقه‌ای به ویژه در استان‌های مرزی از گمرکات و پایانه‌ها و بازارچه‌ها و معادن و سایر ردیف‌های درآمدی می‌تواند در اصلاح زیرساخت‌ها و عقب ماندگی‌های استان کمک قابل ملاحظه‌ای کند.

اما موضوع تخصیص حقوق معادن به استان آذربایجان‌غربی در حد همین نامه و مصاحبه باقی ماند تا جایی که کار به خطبه‌های نماز جمعه شهرستان تکاب به عنوان دارنده بزرگترین معادن طلای کشور رسید.

حجت‌الاسلام و المسلمین کوهی در خطبه‌های ۲۸ بهمن ماه ۱۴۰۱، مطالبه خود از مدیران در راستای اختصاص سهم دولتی معادن به مناطق اطراف معادن و شهرستان تکاب را به تریبون نماز جمعه کشاند و خطاب به نمایندگان و مدیران دولتی اظهارکرد: این سهم به عنوان حق مردم تکاب بوده و باید به مردم داده شود.

امام جمعه تکاب، با اشاره به اینکه عوارض ناشی از وجود معادن موجب تصویب این لایحه شده و ضرورت دارد که مسئولان مربوطه نگذارند حق مردم شهرستان تکاب تضییع شود، تاکید کرد: از جمله مطالبات به حق مردم، تخصیص و تعلق گرفتن حقوق دولتی معادن به شهرستان تکاب است. پس از این اظهارات امام جمعه، نماینده مردم شاهیندژ و تکاب در مجلس شورای اسلامی نیز با انتشار اطلاعیه و مطالبی در خصوص احقاق حقوق عامه مردم از معادن این شهرستان انتقاداتی را به مدیران وارد کرد که البته هنوز از نتیجه و خروجی این انتقادات و پیگیری‌ها هیچ خبر و اطلاعی منتشر نشده است!

حال که در آستانه یک سالگی سفر هیات دولت به آذربایجان‌غربی و اظهارات روشن و شفاف رئیس‌جمهوری در خصوص لزوم اعاده سهم دولتی معادن به استان‌ها قرار داریم، خبرهایی از مراکز استان‌های مرکزی کشور به ویژه یزد و فارس و دیگر شهرها منتشر شده که حق یک درصدی فروش معادن آنها به صورت کامل و صد در صدی بازگشت داده شده و در محورها و موضوعات شاخص هزینه شده است.

سخن پایانی

اما در آذربایجان‌غربی که دارای چندین معدن بزرگ طلا و سنگ تزئینی و دیگر معادن دارای درآمد ویژه و بالا است، این امر نه تنها نادیده گرفته شده بلکه حتی مدیران دولتی به فکر تشکیل صندوق توسعه و پیشرفت استان و دریافت سایر منابع تعریف شده در این صندوق نیز نیستند و همین امر می‌تواند به عنوان یکی از معیارهای وجود مشکلات متعدد در سطح استان و به ویژه مناطق دارای معدن که به عنوان محروم‌ترین نقاط هستند، شناخته شود.

وجود ۵۵۴ معدن فعال در آذربایجان شرقی

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری آذربایجان شرقی گفت: درحال‌حاضر ۵۵۴ معدن در سطح استان در حال فعالیت هستند.

به گزارش ایسنا، جبار علی ذاکری در مراسم افتتاح پروژه فیلتر پرس باطله یک شرکت صنایع معدنی و تولیدی در اهر، گفت: توسعه معادن در استان در برنامه راهبردی دولت قرار گرفته و خوشبختانه درحال‌حاضر حدود ۵۵۴ معدن فعال در استان وجود دارد و در طول سال ۱۴۰۱ نزدیک به ۴۲ معدن راکد در استان فعال شده و پیش‌بینی می‌شود در امسال نیز تا ۴۵ معدن راکد مجدد فعال شود و با فعالیت این معادن توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته استان آذربایجان شرقی بهتر شود.

وی همچنین دومین برنامه راهبردی دولت در حوزه معدن را ایجاد و توسعه صنایع پایین دستی استان عنوان کرد و خواستار توجه ویژه به این امر در ایجاد فرصت‌های تولید و اشتغال شد.

ذاکری با اشاره به اینکه ظرفیت شبکه‌های برق استان آذربایجان شرقی جوابگوی انرژی برقی معادن نیست، گفت: یکی از معضلات معادن بزرگ در این استان استفاده از

ظرفیت‌های شبکه برق است که این امر مشکلاتی را برای شبکه برق استان ایجاد می‌کند و انتظار داریم معادن در کنار توسعه، بحث احداث نیروگاه را نیز در نظر داشته باشند و در این راستا به مس سونگون نیز اعلام کردیم هرچه سریعتر برای ایجاد نیروگاه برق برای مصارف خود اقدام کنند تا شاهد کاهش بار مصرف از شبکه برق استان باشیم.

وی گفت: در پروژه فیلتر پرس باطله شرکت صنایع معدنی و تولیدی مهر اصل از تکنولوژی جدید و نوظهور استفاده شده است و توصیه می‌کنیم برای افزایش بهره‌وری در معادن و کاهش اتلاف در معادن حتماً شرکت‌های فعال از این تکنولوژی‌های نوین استفاده کنند. ذاکری همچنین افزود: کشور ایران در حوزه مواد و متالوژی در منطقه از معادن فلزات گرانبها و فلزات خاکی نایاب غنی است.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری در ادامه گفت: در این راستا برنامه پنج کشور توسعه یافته دنیا خودکفایی و بی‌نیازی است که در برنامه کلان دولت سیزدهم نیز قرار گرفته و امیدواریم در معادن سطح کشور از این فرصت استفاده شود.

وی از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی معدن مس انجرد شهرستان اهر نیز خواست در کنار بحث توسعه به انتظاراتی که مردم و روستائیان از آنها دارند رسیدگی کنند چرا که توسعه معادن در گرو توسعه منطقه است که باید توجه ویژه شود.

حجت‌الاسلام جواد حاجی زاده، امام جمعه اهر نیز اظهارکرد: از ظرفیت‌های معدن مس انجرد باید برای ایجاد اشتغال، آبادانی و عمران مناطق روستایی و شهری منطقه ارسباران استفاده شود. وی گفت: فعالیت معادن و ایجاد تولید و اشتغال باعث مهاجرت معکوس در منطقه خواهد شد و این امر باعث برگشت نیروهای انسانی برای کار و تلاش در این منطقه خواهد بود. وی ظرفیت‌های معدنی و خدادادی موجود در کشور را بسیار بالا برشمرد و گفت: باید از این ظرفیت‌های خدادادی به نفع مردم، عمران و آبادانی کشور استفاده شود.

امام جمعه اهر در ادامه به شعار سال و عمل به منویات مقام معظم رهبری در این خصوص نیز اشاره کرد و افزود: هرجا تولید افزایش یابد مهار تورم نیز اتفاق خواهد افتاد و این تولید با فعالیت معادن و شرکت‌های صنعتی بیشتر نمود پیدا خواهد کرد.

پروژه فیلتر پرس باطله شرکت صنایع معدنی و تولیدی مهر اصل طی مدت شش ماه با مجموع هزینه ۱۵۰۰ میلیارد ریال از منابع داخلی این شرکت و همکاری سهامداران تامین و در این سیستم تجهیزات و استانداردهای به روز دنیا استفاده شده است و فیلترهای به کار رفته در این سیستم نیز دو در دو با مجموع ۲۰۰ عدد فیلتر در چهار عدد پکیج که سه پکیج در فضای ۶۰۰ متر مربع در حال سرویس دهی و یک پکیج هم به صورت استندبای عمل می‌کنند و در کل سالانه در این پروژه ۶۰۰ هزار متر مکعب آب صرفه جویی خواهد شد.

اخذ کارت هوشمند برای حمل مواد معدنی در کرمانشاه الزامی است

معاون حمل‌ونقل اداره‌کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان کرمانشاه گفت: اخذ کارت هوشمند برای حمل مواد معدنی در راه‌های کرمانشاه الزامی است.

محمد احمدی در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: از ۱۵اردیبهشت‌ماه امسال حمل مواد معدنی از طریق جاده‌ها صرفاً توسط وسایل نقلیه و رانندگان دارای کارت هوشمند مجاز شده و هرگونه حمل‌ونقل مواد معدنی در جاده‌ها و شهرها برای خودرو و رانندگان فاقد کارت هوشمند ممنوع شده است.

وی افزود: مسئولیت تصمیمات متخذه از قبیل جرایم احتمالی یا توقیف محموله در صورت تحویل بار به رانندگان و وسایل نقلیه حمل بار فاقد کارت هوشمند برعهده معدن داران خواهد بود و در صورت مشاهده هرگونه تخلف در این خصوص محموله حمل‌شده نیز از سوی اداره صمت استان به عنوان برداشت غیرمجاز تلقی می‌شود.

معاون حمل‌ونقل اداره کل راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای استان کرمانشاه تصریح کرد: بیشترین صدمات وارده به رویه راه‌ها و پل‌ها توسط ناوگان حامل محموله‌های معدنی است که اضافه تناژ بیشتر از حد استاندارد حمل می‌کنند.

احمدی با اشاره به اینکه از ۱۵ اردیبهشت اختصاص سهمیه سوخت به ناوگان حمل‌ونقل مواد معدنی مشروط به گرفتن بارنامه و تأیید یه پیمایش از طرف اداره‌کل راهداری خواهد بود، بیان کرد: تمامی رانندگانی که تاکنون موفق به دریافت کارت هوشمند راننده و ناوگان نشده‌اند می‌توانند در فرصت باقی‌مانده با مراجعه به دفاتر پیشخوان طرف قرارداد یا انجمن‌های صنفی نسبت به ثبت‌نام جهت دریافت کارت هوشمند اقدام کنند.

وی ادامه داد: استان کرمانشاه دارای ۲۰ هزار راننده کامیون حمل‌ونقل کالا و ۱۳ هزار و ۸۸۰ دستگاه ناوگان حمل‌ونقل کالا است.

آغاز عملیات نقشه‌برداری هوایی از معادن زنجان

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان گفت: برای نخستین‌بار در زنجان، عملیات نقشه‌برداری هوایی از معادن استان به منظور تعیین حجم مواد معدنی معادن آغاز شد.

به گزارش ایسنا، مجید گلشنی اظهار کرد: یکی از مهم‌ترین موضوعات در نظارت بر حوزه معادن استان، تعیین میزان برداشت معادن و حفظ حقوق بیت‌المال است.

وی تصریح کرد: در این راستا برای استفاده از روش‌های نوین در جهت تخمین میزان برداشت معادن ضمن حفظ روش‌های قدیمی از روش برداشت هوایی نقشه‌های معادن استان استفاده می‌شود.

این مقام مسئول با بیان اینکه با استفاده از این فناوری، عملیات برداشت مواد معدنی به صورت دقیق انجام می‌شود، عنوان کرد: با این روش بدون اینکه در حق‌الناس مدیون شویم، در حفظ بیت‌المال کار را دقیق‌تر انجام می‌دهیم.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت استان زنجان با بیان اینکه با استفاده از پهپاد می‌توان نقشه پایه همه معادن را تهیه کرد، گفت: این فناوری طی سال‌های اخیر رشد داشته اما برای نخستین‌بار در سازمان‌های ستادی استانی در زنجان آغاز شده است.

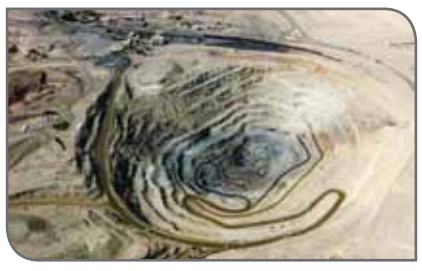

گلشنی تصریح کرد: زیرساخت‌های لازم برای تهیه پهپادها و آموزش‌های لازم در این‌خصوص انجام شده است و نقشه‌ها به صورت دقیق و کاملا فنی مهندسی انجام می‌شود.

وی اضافه کرد: تهیه ماژول‌ها و جی‌پی‌اس‌ها در این خصوص انجام گرفته و مقرر شده است تا پایان سال عملیات نقشه‌برداری هوایی انجام شود.

این مقام مسئول خاطرنشان کرد: امیدواریم تا پایان سال بالغ بر ۵۰ درصد معادن استان به خصوص معادن فلزی که حائزاهمیت است، نقشه‌برداری شده و حجم مواد معدنی آنها با استفاده از نقشه‌برداری هوایی تعیین شود.

روزگار معدن

فلزات

یکشنبه ۷

● ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲
● ۱۶ شوال ۱۴۴۴
● ۷ مه ۲۰۲۳
● سال ششم ● شماره ۱۰۶۴

در بررسی سهم بخش معدن در برنامه هفتم توسعه مطرح شد

فرصت‌ها را دریابیم

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

سیاست‌های کلی برنامه هفتم در ۷ سرفصل «اقتصادی»، «امور زیربنایی»، «فرهنگی و اجتماعی»، «علمی، فناوری و آموزشی»، «سیاسی و سیاست خارجی»، «دفاعی و امنیتی»، «اداری، حقوقی و قضایی» و در ۲۶ بند تدوین شده است و تا آخر ماه برای بررسی به صحن علنی مجلس می‌رود. یکی از موارد قابل‌تامل این برنامه توسعه‌ای، بی‌توجهی به ظرفیت‌های معدنی و صنایع‌معدنی است. این در حالی است که بخش معدن از بخش‌های مهم اقتصادی بوده که در شرایط تحریم توانست ذخایر ارزی کشور را تا حدی ترمیم کند. به‌اعتقاد کارشناسان، معادن غنی ایران این ظرفیت را دارند که درآمد حاصل از محصولات‌شان جایگزین درآمدهای نفتی شده است و رویای اقتصاد بدون نفت در ایران را محقق کند. همچنین، فعالیت در این حوزه از ظرفیت‌های منحصربه‌فردی برای گسترش عدالت و محرومیت‌زدایی برخوردار است؛ بنابراین چنانچه رشد اقتصادی همراه با عدالت جزو برنامه‌های اصلی حاکمیت است، انتظار می‌رود توجه بیشتری به توانمندی‌های حوزه معدن و صنایع‌معدنی شود. کارشناسان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» بااشاره به ظرفیت‌های معدنی ایران بر توجه جدی برنامه هفتم به این بخش مهم اقتصاد تاکید دارند.

> خوشبختانه برنامه‌محوری به‌جای حکم‌محوری در برنامه هفتم مدنظر قرار گرفته و این ظرفیت‌ها قرار است در بخش‌های گوناگون معدن، صنعت و تجارت نیز به‌کار گرفته شود

لزوم تهیه سند توسعه فناوری در بخش معدن

بخش معدن از بخش‌های مهم اقتصادی است که در شرایط تحریم توانست ذخایر ارزی کشور را تا حدی ترمیم کند. به‌اعتقاد کارشناسان، معادن غنی ایران این ظرفیت را دارند که درآمد حاصل از محصولات‌شان جایگزین درآمدهای نفتی شود و رویای اقتصاد بدون نفت در ایران را محقق کند. محمدرضا بهرامن، رئیس خانه معدن ایران در گفت‌وگو با آتیه‌آنلاین درباره محورهای فعالیت بخش معدن در برنامه هفتم توسعه، بر برنامه‌ریزی بلندمدت برای این بخش و اکتشاف معادن عمیق‌تر تاکید کرد.

وی بااشاره به‌اینکه سرمایه‌گذاری در بخش معدن در ۳۵ سال گذشته متوقف شده است، گفت: در حال حاضر نیازمند یک نگاه با تفسیر درست از قانون جذب سرمایه‌گذاری خارجی در کشور هستیم. بهرامن با تاکید بر ضرورت اصلاح قوانین، تاکید کرد: باید در برنامه هفتم توسعه به سرمایه‌گذاری توجه کنیم. اگر می‌خواهیم به اعماق زیر ۱۵۰۰ متر برویم، نیاز به سرمایه‌گذاری زیادی داریم.

برداشت معادن در این عمق ماشین خاص خود را نیاز دارد و باید اپراتورهای خاص تربیت کنیم تا فرآیند اکتشاف تکمیل شود.

وی بااشاره به شناسایی مشکلات این بخش از سوی تشکل‌های تخصصی و خانه گفت: رفع موانع بخش معدن در برنامه هفتم باید به شفافیت دیده شود تا در این حوزه شاهد اتلاف وقت نباشیم و شرایط مطلوب‌تری برای فعالان این بخش ایجاد شود.

بهرامن تاکید کرد: بخش معدن بخشی است که می‌تواند در اقتصاد کشور تاثیرگذار باشد. این بخش تامین‌کننده ماده اولیه صنایع خودش و بخشی از نیازهای ارزشی کشور است. نگاه کوتاه‌مدت به فعالیت‌های این بخش مهم و استراتژیک، به آن آسیب می‌زند.

او بااشاره به نقایص برنامه ششم توسعه در بخش معدن افزود: براساس ماده ۴۳ برنامه ششم توسعه عوارض یک درصد برای بخش معدن تعیین شد. باوجود آنکه قانون دریافت این عوارض را مشروط به فعالیت تخریبی اعلام کرده بود، اما مراکز استان‌ها می‌گویند فعالان معدنی باید این یک درصد عوارض را از محل فروش پرداخت کنند که عدد بالایی برای فعالان این بخش به‌حساب آمده و روی سودده بودن آنها تاثیر دارد.

اهمیت ظرفیت‌های معدن به اندازه نفت

حسن حسینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» گفت: ایران ظرفیت‌های متنوعی در بخش معدن و صنایع معدنی دارد. در طول چند دهه گذشته، این ظرفیت‌ها موردتوجه سیاست‌گذاران قرار گرفته و مسیر بهره‌مندی از این ذخایر تسهیل شده است، البته بهره‌مندی از ذخایر معدنی در کشور ما به‌مراتب پایین‌تر از ظرفیت‌های این بخش برآورد می‌شود. به‌بیان دیگر، حوزه معدن و صنایع وابسته به آن، آن‌طور که انتظار می‌رود در اقتصاد اثرگذاری ندارند. این موضوع از نبود توجه کافی به اهمیت و اثرگذاری ظرفیت‌های معدنی در اقتصاد کشور نشأت می‌گیرد.

این فعال حوزه معدن و صنایع معدنی افزود: میزان صادرات و ارزآوری بخش معدن و صنایع‌معدنی در طول سال‌های گذشته قابل‌توجه بوده است. به‌دنبال تحریم‌ها و اعمال فشار بر اقتصاد ایران و به‌ویژه محدودیت در مسیر فروش نفت کشور و ارزآوری حاصل از آن، نقش معدن و صنایع معدنی در ارزآوری بیش از پیش مهم شد. در واقع، به ظرفیت‌های معدنی و صنایع وابسته به آن به چشم محرکی برای اقتصاد و درآمدزایی دولت نگاه شد. حال چنانچه در برنامه هفتم توسعه نیز کاهش وابستگی اقتصاد به نفت و درآمدهای نفتی موردتوجه سیاست‌گذاران باشد، انتظار می‌رود ظرفیت‌های معدنی در اولویت قرار گیرند و به آنها به چشم منبعی برای رشد درآمدهای دولت نگریسته شود. حسینقلی گفت: بهره‌مندی از ظرفیت‌های معدنی به‌منزله اشتغالزایی است و خود محرکی در مسیر توسعه اقتصادی به‌شمار می‌رود. شناسایی، اکتشاف و استخراج ذخایر معدنی یعنی به‌کار گرفتن نیروهای جدید و تسهیل مسیر توسعه در مناطق گوناگون کشور؛ بنابراین فعالیت در این بخش اهمیت و اثرگذاری بالایی در سایر حوزه‌های اقتصادی و اجتماعی دارد. رئیس اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های صنایع و معادن سرب و روی ایران افزود: در طول سال‌های گذشته و در برنامه ششم توسعه از معدن به‌عنوان بخش پیشران اقتصاد کشور نام برده شد، انتظار می‌رفت این نگاه در برنامه هفتم توسعه نیز موردتوجه و حتی در اولویت باشد. وی در ادامه تاکید کرد: کشورهایی که ظرفیت‌های معدنی و نفتی دارند، سیاست‌های مرتبط با این ۲ بخش را همزمان تدوین می‌کنند؛ یعنی تاثیرگذاری این ظرفیت‌ها به‌اندازه نفت مهم است و نباید این ظرفیت نادیده گرفته شود؛ بنابراین بی‌توجهی به این ظرفیت‌ها در سیاست‌های کلی برنامه ۵ساله هفتم جای سوال دارد. حسینقلی افزود: در همین حال انتظار می‌رفت در فرآیند تدوین برنامه هفتم توسعه از نظرات تخصصی فعالان بخش معدن و صنایع‌معدنی استفاده شود. این در حالی است که توجه به نظرات تخصصی فعالان بخش معدن و صنایعمعدنی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و حتی امکانی برای گسترش عدالت فراهم می‌کند. این فعال بخش معدن و صنایع‌معدنی اظهار کرد: بیشتر معادن کشور در مناطق دورافتاده هستند و شناسایی و استخراج این ذخایر به‌منزله راهکاری برای گسترش عدالت است. فعالیت معادن در جایگاه تقویت زیرساخت‌ها در مناطق دورافتاده و اشتغالزایی برای مردمان بومی است. علاوه بر این، امکانی برای ورود سرمایه‌های جدید به مناطق دورافتاده فراهم می‌شود و به بیان کلی‌تر، سطح رفاه عمومی افزایش خواهد یافت. باتوجه به تمام موارد یادشده، انتظار می‌رفت ظرفیت‌های بخش معدن و صنایع‌معدنی به‌طورمستقیم در سیاست‌های کلی برنامه ۵ساله هفتم موردتوجه باشند. حسینقلی گفت: همان‌طور که بارها تاکید شده، ایران از ظرفیت‌های غنی معدنی انرژی، نفت و... برخوردار است، اما از این ظرفیت‌ها به‌درستی استفاده نشده و همین موضوع مانع توسعه اقتصادی کشور است. چنانچه بستر لازم برای استفاده از مزیت‌های نسبی کشور فراهم شود، این صنایع توان رقابت‌پذیری بالایی در بازار جهانی خواهند داشت. وی افزود: به‌عنوان‌مثال، در کشور همسایه ما ترکیه، از عملکرد صنایع حمایت کافی می‌شود. علاوه بر این، نهادی همچون اتاق بازرگانی به‌عنوان تشکل بخش خصوصی از توان بالایی برخوردار است و درخواست‌های فعالان صنعتی را دنبال می‌کند. با این وجود، در کشور ما اتاق بازرگانی، هیچ توان ویژه‌ای ندارد. حسینقلی در پایان گفت: در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴، هدف‌گذاری‌هایی برای بخش معدن و صنایع معدنی انجام شده است. با این وجود، این هدف‌گذاری‌ها به اشتباه‌ترین شکل ممکن انجام شده و نتیجه مطلوبی به‌دنبال ندارد.همان‌طور که اینکه در فرآیند ظرفیت‌سازی صنایع توجهی به تامین زیرساخت‌ها در حوزه حمل‌ونقل و انرژی و... نشده است. در چنین شرایطی، شاهد خالی ماندن بخش گسترده‌ای از ظرفیت‌ها در صنایع معدنی کشور هستیم و در عمل سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در این حوزه بدون مصرف باقی می‌ماند.

فرصت توسعه را از دست ندهیم

آنوش رحام، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»، اظهار کرد: در سیاست‌های کلی ابلاغ‌شده با عنوان برنامه هفتم توسعه، هنوز سیاست‌های کلی نظام در حوزه اقتصاد کلان به‌صورت ریز مشخص و منتشر نشده بود، اما حالا این برنامه رو به اتمام است و در ظاهر همین هفته‌ها به مجلس خواهد رفت. وی افزود: با این وجود، عدم‌تمرکززدایی در برنامه هفتم، تمرکز بر سند آمایش سرزمین، افزایش نقش استان‌ها در توسعه کشور و همچنین تجهیز منابع لازم برای ابرپروژه‌ها، حکایت از آن دارد که برنامه هفتم یک بخش کلیدی در حوزه ابرپروژه‌ها دارد. علاوه بر اینها، انتظار می‌رود احکام پیشنهادی برای برنامه هفتم توسعه در امتداد برنامه ششم توسعه باشد.

رحام گفت: در ظاهر در ساختار و سازماندهی برنامه هفتم اشاره مستقیمی به بخش معدن و ظرفیت‌های صنایع معدنی نشده، اما تنظیم‌گری مناسب و غیررانتی، حذف نهادهای انحصاری، گذار به استقرار نهادهای فراگیر توسعه‌ای، بهبود فضای کسب‌وکار و همچنین افزایش اشتغالزایی و بهره‌وری، جزو شرایط الزامات بخش صنعتی هستند. وی گفت: خوشبختانه برنامه‌محوری به جای حکم‌محوری در برنامه هفتم مدنظر قرار گرفته است. این ظرفیت‌ها قرار است در بخش‌های گوناگون معدن، صنعت و تجارت نیز به کار گرفته شود. این فعال بخش فولاد افزود: در برنامه هفتم توسعه به موضوع‌هایی مانند محورهای دانش‌بنیان و ثبات اقتصادی اشاره شده است. توجه به این فاکتورها می‌تواند مسیر توسعه صنایع و معادن را تقویت کند. رحام افزود: برقراری ثبات اقتصادی، توجه به زنجیره تامین ملی، رشد بخش فناوری در حوزه تولید و بازطراحی ساختار تصمیم‌گیری در حوزه زیرساخت نیز جزو مواردی است که در برنامه هفتم به آنها اشاره شده است. انتظار می‌رود با تحقق موارد یادشده شاهد ارتقای جذب سرمایه به کشور باشیم و در ادامه امکانی برای توسعه ظرفیت‌های معدنی و صنایع معدنی فراهم شود. رحام در ادامه اظهار کرد: اصلاح ساختار داخلی و مدیریت تعامل با کشورهای هدف منطقه، از دیگر موضوع‌هایی است که انتظار می‌رود در ۵ سال آینده موردتوجه مسئولان و سیاست‌گذاران باشد. بدون تردید تحقق این مهم و ارتقای سطح تعاملات در حوزه بین‌المللی، یکی از پیش‌شرط‌های توسعه صنعتی است. در ادامه افزایش کارآیی در ساختار اداری، بهبود نظام‌های پایش، افزایش بهره‌وری در نظام تولید و... به‌عنوان دیگر فاکتورهای موردتوجه در برنامه هفتم توسعه می‌تواند نقش بسزایی در بهبود عملکردی صنایع ایفا کند.

این فعال بخش فولاد گفت: در حال حاضر بخش اولیه سند برنامه هفتم توسعه، شامل مطالعات پشتیبان تهیه و تنظیم شده است، اما بخش‌های دیگر شامل ابلاغ نظامنامه و شروع به‌کار کارگروه‌ها، تهیه اسناد پیش‌نویس احکام برنامه هفتم، تلفیق و تهیه پیش‌نویس لایحه و اسناد برنامه و پشتیبان، همچنان در مرحله اجرا هستند؛ بنابراین این‌طور به‌نظر می‌رسد که موضوعات مربوط به بخش صنعت، معدن، تجارت، ابرپروژه‌ها و برنامه‌های عملیاتی در ادامه تنظیم و ابلاغ شوند.

سخن پایانی

بخش اولیه سند برنامه هفتم توسعه، شامل مطالعات پشتیبان تهیه و تنظیم بود و این‌طور به‌نظر می‌رسد که موضوعات مربوط به بخش صنعت، معدن، تجارت، ابرپروژه‌ها و برنامه‌های عملیاتی در ادامه تنظیم و ابلاغ شده باشد.

در سیاست‌های کلی برنامه ۵ساله هفتم، سخنی از ظرفیت‌های معدنی و صنایع معدنی به میان نیامده بود، با این وجود، انتظار می‌رود این ظرفیت‌ها به‌عنوان راهکاری برای رشد اقتصادی عدالت‌محور موردتوجه قرار گرفته باشد و در جریان بررسی مجلس نیز در اولویت باشد. بدون شک با اجرای سیاست‌های اقتصادی یادشده در برنامه هفتم توسعه، امکانی برای بهره‌مندی هرچه بیشتر از ظرفیت‌های معدنی و تسهیل فضای کسب‌وکار فراهم خواهد شد. از سوی دیگر، توجه به ظرفیت‌های معدنی می‌تواند تاثیر بسزایی بر بهبود شرایط اقتصادی کشور داشته باشد، موقعیت‌های شغلی باثباتی را ایجاد و از عملکرد صنایع حمایت کند؛ بنابراین اصلاح این شرایط ضروری به‌نظر می‌رسد.

کاهش سودآوری صنعت فولاد تا چند ماه آینده

یک فعال فولادی گفت: با توجه به قطعی برق در ماه‌های آینده و کاهش عرضه، موجودی انبارها برای تولید محصولات از سوی فعالان این صنف افزایش می‌یابد و علاوه بر این، ریسک شرکت‌های پایین دست این شرکت‌ها نیز کاهش خواهد یافت.

محمدصادق مدرسی در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به وضعیت برق فولادی‌ها با گرم شدن هوا اظهار کرد: در چند سال اخیر محدودیت‌های برق صنایع براساس برنامه زمان‌بندی کاهش پیدا کرده است.

وی گفت: شرکت‌های فولادی موظف هستند تولید خود را در فصول گرم سال، حداقل به مدت یک ماه متوقف و در ماه‌های دیگر ظرفیت تولید را کاهش دهند.

این فعال فولادی افزود: البته این تعطیلی در صنایعی مانند سیمان و مس اجباری نیست. به طور کلی می‌توان گفت، محدودیت‌های برق، تولید صنایع فولاد را حدود ۴ تا ۵درصد کاهش داده درحالی‌که این مسائل بر صنایعی چون مس، آلومینیوم و سیمان تاثیرگذار نیست. وی معتقد است: از آنجا که نرخ برق برای شرکت‌های فولادی حدود ۴ درصد افزایش داشته، رشد دوباره نرخ‌ها سود این شرکت‌ها را نیز به تناسب کاهش می‌دهد.

مدرسی تصریح کرد: هرچند با افزایش ۱۲هزار مگاواتی ظرفیت نیروگاه‌ها این مشکل در بازه زمانی حداکثر ۳ ساله حل می‌شود اما قطعی برق این صنایع اجحافی در حق سهامداران این شرکت‌ها خواهد بود، این گفته‌ها در حالی است که این صنایع به علت حضور در استان‌های خشک، در فصول گرم سال شرایط نامساعدی خواهند داشت.

وی با اشاره به تأثیر عوارض صادراتی در سودآوری فولادسازان، اظهار کرد: موضوع عوارض صادراتی شرکت‌های فولادی در تضاد با منافع سهامداران است. با این وجود، اگر برآوردها محقق شود، با افزایش ظرفیت نیروگاهی مشکلات صنایع حل خواهد شد اما تولید آنها حدود ۴ تا ۵ درصد کاهش می‌یابد.

مدرسی با بیان اینکه با توجه به قطعی برق در ماه‌های آینده و کاهش عرضه، موجودی انبارها برای تولید محصولات از سوی فعالان این صنف افزایش می‌یابد و ریسک شرکت‌های پایین دست این شرکت‌ها نیز کاهش خواهد یافت، خاطرنشان کرد: قطعی برق به جز صنعت فولاد، ریسک خاصی را متوجه صنایع سیمان و آلومینیوم نخواهد کرد اما با افزایش نرخ‌ها، حدود ۱۰ تا ۱۲ درصد فروش سیمانی‌ها به هزینه برق اضافه خواهد شد که از این جهت باعث کاهش سودآوری صنایع می‌شود.

عبور «سنگ‌آهن سیرجان» از برنامه تولید

مدیر مجتمع سنگ‌آهن سیرجان با بیان اینکه در تولید کلوخه سنگ‌آهن رشد داشته‌ایم، خبرداد: در طول سال ۱۴۰۱ موفق به ثبت رشد ۸.۲ درصدی کلوخه سنگ‌آهن در مجتمع سنگ‌آهن سیرجان شدیم.

به گزارش روابط‌عمومی ایمپاسکو، مرادعلی منظری توکلی تصریح کرد: براساس برنامه مصوب تولید سال ۱۴۰۱، در بخش استخراج سنگ‌آهن حدود ۱۷ میلیون تن در برنامه داشتیم که موفق به عبور از این سطح و افزایش ۸.۲ درصدی تولید کلوخه سنگ‌آهن شدیم.

وی افزود: بر این اساس در سال ۱۴۰۱ در مجموع، بیش از ۱۸ میلیون تن کلوخه سنگ‌آهن تولید کردیم.

منظری توکلی همچنین از جهش ۹۰درصدی باطله‌برداری در مجتمع آهن سیرجان طی سال گذشته خبرداد وگفت: اگرچه برنامه مجتمع در باطله‌برداری حدود ۹۹میلیون تن بوده اما به همت کارکنان، افزایشی حدود ۹۰ درصدی در باطله‌برداری به ثبت رسیده است.

مدیر مجتمع سنگ‌آهن سیرجان توضیح داد: در بخش باطله‌برداری با اجرای حدود ۱۸۸ میلیون تنی باطله، توانستیم نسبت به برنامه از پیش تعیین شده، عبور کنیم.

وی افزود: عملکرد مجتمع سنگ‌آهن سیرجان هم در بخش تولید و هم در باطله‌برداری فراتر از برنامه‌ریزی‌ها بوده است.

فلزات

افت صادرات فولاد

طبق آمار، در سالی که گذشت نسبت به سال ۱۴۰۰، میزان صادرات فولاد ایران افت قابل توجهی را تجربه کرده است.

در مجموع قریب به ۱۴ میلیون و ۶۴۰ هزار تن انواع اقلام فولادی (شمش، محصولات و مقاطع فولادی و آهن‌اسفنجی) صادر شده که نسبت به میزان صادرات صورت گرفته در مدت مشابه سال ۱۴۰۰، افت ۴ تا ۱۸ درصدی رخ داده است.

به گزارش ایسنا، براساس آمار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، در سالی که گذشت میزان صادرات کل مقاطع طویل فولادی و شمش فولاد کمترین میزان افت و صادرات آهن‌اسفنجی بیشترین میزان کاهش صادرات را نسب به آمار صادراتی در سال ۱۴۰۰ ثبت کرده‌اند.

در سال ۱۴۰۱ از مجموع دو میلیون و ۷۳۱هزار تن کل مقاطع طویل فولادی صادر شده که نسبت به دو میلیون و ۸۴۱ هزار تن صادراتی در سال ۱۴۰۰ افت ۴درصدی داشته، ۱۳۶هزار تن تیرآهن، دو میلیون و ۴۲۱ هزار تن میلگرد و ۱۷۴ هزار تن نبشی، ناودانی و سایر مقاطع سهم صادراتی داشته‌اند که به ترتیب تیرآهن ۶ درصد، میلگرد و نبشی، ناودانی و... هریک ۳ درصد نسبت به میزان صادرت شده آنها در یکساله ۱۴۰۰ کاهش صادرات ثبت شده است.

در یکساله ۱۴۰۰، به ترتیب ۱۴۵ هزار تن تیرآهن، ۲ میلیون و ۴۹۶ هزار تن میلگرد و ۲۰۰ هزار تن نبشی، ناودانی و... صادر شده بود.

میزان صادرات شمش فولاد (فولا میانی) نیز در یکساله ۱۴۰۱ نسبت به سال پیش از آن، ۴درصد کاهش صادرات داشته و از ۷ میلیون و ۶۷۸هزار تن صادر شده در سال ۱۴۰۰ به ۷میلیون و ۳۷۲هزار تن در مدت مشابه سال ۱۴۰۱ رسیده است که به جزییات صادرات اسلب با افت ۲۱درصدی از ۲ میلیون و ۵۸۱هزار تن به دو میلیون و ۴۸ هزار تن رسیده است اما صادرات بیلت وبلوم تنها قلم فولادی است که صادرات افزایشی را ثبت کرده و در حالی که در یکساله ۱۴۰۰، ۵میلیون و ۹۷هزار تن صادر شده بوده در یکساله ۱۴۰۱، میزان صادرات آن به ۵ میلیون و ۳۲۴ هزار تن رسیده که رشد ۴ درصدی را نشان می‌دهد.

طبق آمار، صادرات محصولات فولادی از ۳میلیون و ۴۰۶ هزار تن در سال ۱۴۰۰ به ۳میلیون و ۱۹۹ تن در مجموع یک ساله ۱۴۰۱ رسیده و افت صادرات ۶ درصدی را ثبت کرده است.

پس از محصولات فولادی، در جزییات ۴۶۸هزار تن کل مقاطع تخت فولادی صادر شده، ۳۵۷هزار تن سهم ورق‌های گرم، ۲۱ هزار تن سهم ورق‌های سرد و ۸۳ هزار تن سهم ورق‌های پوشش‌دار بوده است که در مجموع نسبت به ۵۶۵ هزار تن صادراتی در سال ۱۴۰۰ کاهش ۱۷ درصدی صادرات برای این مقاطع دیده می‌شود.

صادرات ورق‌های سرد نسبت به ۴۳۳ هزار تن صادر شده در سال ۱۴۰۰، قریب به ۱۸درصد و صادرات ورق‌های پوشش‌دار نسبت به ۱۱۵هزار تن صادراتی دو درصد کاهش داشته‌اند اما صادرات ورق‌های گروم در حالیکه در یکساله ۱۴۰۰ حدود ۱۷ هزار تن ثبت شده رد سال ۱۴۰۱ به ۲۱ هزار تن رسیده و ۲۴ درصد افزایش داشته است.

در نهایت علاوه براینکه واردات آهن‌اسفنجی چند سالی است که صفر است، صادرات آن نیز بیشترین کاهش را معادل ۱۸ درصد ثبت کرده و از یک میلیون و ۵۵ هزار تن در مجموع سال ۱۴۰۰ به ۸۶۴ هزار تن در سال ۱۴۰۱ رسیده است؛ این در حالی است که پیش از این صادرات (طی یکی - دو سال اخیر) صادرات آهن‌اسفنجی بیشترین درصد افزایش صادرات را با میزان بالا به خود اختصاص می‌داد.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ ● ۱۶ شوال ۱۴۴۴ ● ۷ مه ۲۰۲۳ ● سال ششم ● شماره ۱۰۶۴

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول:
مهدی نجفی

سردبیر:
زهرا پیربداقی

نمایندگی دفتر اروپا:
چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن‌سازمان‌آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل‌سازمان‌آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امورمشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع‌وسازمان‌شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
چاپخونه: انتخاب‌رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

سیگنال فدرال رزرو به بورس تهران

گروه معدن

عکس: آیدا فریدی

افزایش حداقلی نرخ بهره در اقتصادهای بزرگ جهانی حکایت از پایان سیاست‌های انقباضی در اقتصاد دارد که در موقعیت کنونی شاخص بورس ایران این سیگنال تورمی می‌تواند به ادامه روند صعودی بورس کمک کند.

بازار سرمایه درحال‌حاضر در محدوده حساسی قرار دارد و ادامه روند صعودی آن یا ورود به اصلاح زمانی به واکنش بازارهای موازی بستگی دارد. در چند روز اخیر تغییرات نرخ طلا اندک بوده و نرخ هر اونس فلز زرد با چند دلار کاهش در سطح ۲۰۳۰ دلار قرار دارد. بازار ارزهای معتبر هم چند روز اخیر آرام بوده و سرمایه‌گذاران منتظر نتیجه نشست سیاست‌گذاری بانک مرکزی اروپا و انتشار داده‌ها از اقتصاد امریکا هستند.

نوسان شاخص‌های مالی در بورس‌های بزرگ آسیا و اروپا و در معاملات فیوچر بورس امریکا زیاد نبوده است. به طور که بانک مرکزی امریکا نرخ‌های بهره را ۲۵ صدم درصد درصد بالا برد و نرخ بهره به ۵.۲۵رسید، این اقدام به شکل ضمنی به توقف برنامه انقباضی اشاره دارد. از این رو شاخص دلار نوسان بسیار محدود پیدا کرده، زیرا سرمایه‌گذاران بر گزارش عملکرد شرکت‌های بورسی تمرکز دارند. همچنین بسیاری از کشورهای خاورمیانه‌ای ازجمله عربستان، امارات، قطر و کویت نرخ بهره بانکی را بین ۲۵ صدم درصد تا ۷۵ صدم درصد افزایش داده‌اند.

تغییرات نرخ فلزات پایه روزگذشته اندک بوده و نرخ مس و روی به ترتیب در سطح ۸۵۵۰ دلار و ۲۶۵۰دلار در هر تن قرار دارد. نرخ آلومینیوم و نیکل به ترتیب ۲۰۳۰ دلار و ۲۴ هزار و ۹۰۰ دلار است. با وجود افت شاخص دلار نرخ فلزات پایه رشد چشمگیر نداشته است. نگرانی‌هایی درباره وضعیت اقتصاد چین وجود دارد.

▣ واکنش بورس ایران در عبور از مقاومت

آخرین روز هفته معاملاتی اخیر گروه خودرویی و بانکی لیدر بازار بودند در حالی که در شش ماهه اخیر با وجود اینکه بسیاری از نمادهای بورس رشد خوبی را ثبت کرده‌اند بازهم گروه خودرو و قطعه‌سازی لیدر بازار شدند با وجود اینکه «پی بر ایی» این نمادها خیلی جذاب نیست و نباید بیشتر از سایر نمادها بازدهی ثبت می‌کردند، بنابراین سیگنال بروز تورم بالا در سال ۱۴۰۲ هنوز جدی است.

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با بازار با اشاره به اینکه می‌توان هدف ۳هزار واحدی را برای شاخص کل بورس ترسیم کرد، گفت: با توجه به ادامه حجم بالای معاملات به نظر می‌رسد رشد شاخص کل بورس همچنان قطعی است اما در مسیر رسیدن به اهداف بالاتر احتمال استراحت شاخص کل بورس هم وجود دارد. وی با بیان اینکه بازارهای موازی با بورس تقریبا دچار رکود شده اند، تصریح کرد: تا زمانی که گردش سرمایه در بورس اتفاق می‌افتد بازار برای ورود سرمایه‌های جدید جذاب تر است، از این رو دولت هم می‌تواند از این موقعیت برای کنترل نقدینگی استفاده کند تا با ورود به سایر بازارهای کالایی تورم ایجاد نکند، به همین دلیل فعلا بازار سرمایه مورد حمایت دولت قرار دارد و سیاست‌های اخیر دولت هم تاییدی بر این موضوع است.

> تغییرات نرخ فلزات پایه در واکنش به افزایش نرخ بهره فدرال رزرو اندک بوده و نرخ مس و روی به ترتیب در سطح ۸۵۵۰ دلار و ۲۶۵۰ دلار در هر تن رسیده و این نشانه پایان سیاست‌های انقباضی در اقتصاد جهان است

▣ بازارهای موازی بورس در وضعیت خنثی

بازار سرمایه نسبت به سایر بازارها همچون بازار ارز، طلا، مسکن و خودرو بسیار عقب مانده است، این موضوع موجب شده تا ریسک سیستماتیک دیگر دیده نشود. بازارهای رقیب بازار سرمایه یعنی بازارهای ارز، طلا، مسکن و خودرو دارای حباب شدید قیمتی هستند، اما بازار سرمایه تنها بازاری است که عقب مانده، در نتیجه سرمایه‌ها از بازارهای حباب زده به بازار سرمایه در حال کوچ هستند.

کامران ندری، استاد دانشگاه در گفت‌وگو با بازار با اشاره به اینکه درحال‌حاضر هرچند دولت تلاش کرده جذابیت‌های معامله در بازار طلا، ارز و... را کاهش دهد اما به دلیل اینکه هنوز اعتماد مردم به بورس ترمیم نشده هنوز عده ی وارد بازارهای سنتی می‌شوند، اظهار کرد: در شرایط کنونی دولت برای اینکه بتواند به هدف خود در بورس دست یابد باید روند صعودی بازار را تثبیت کند تا اعتماد مردم جلب شود و این موضوع از طریق جلوگیری از وضع مقررات متضاد با روند طبیعی بازار ممکن است، به عبارت دیگر دولت نباید سیاست‌های را که چالش جدیدی برای بورس به وجود می‌آورند را مصوب یا اجرا کند.

وی با بیان اینکه تمام سیگنال‌های اقتصادی کشور و حتی بازار جهانی تورمی هستند، افزود: از این رو بسیاری از شرکت‌های که سودسازی چندانی ندارد اما دارایی‌های زیادی دارند با همین سیگنال همگام با رشد شاخص بورس، بازدهی بیشتری کسب می‌کنند. ندری با تاکید بر اینکه در شرایط کنونی اقتصاد کشور کاملا سیگنال‌های تورمی دارد و بورس هم نمی‌تواند به این علائم بی‌توجه باشد، تصریح کرد: در موقعیت کنونی بسیاری از مردم سرمایه‌های خود را در بانک سپرده گزاری نکرده اند، زیرا سطح تورم بسیار بالاتر از نرخ بهره بانکی است، به همین دلیل هر واکنش تورمی این سرمایه‌ها را وارد بازارهای جدید می‌کند، به همین دلیل سرنوشت این پول‌ها و مقصدشان وابسته به عملکرد بورس و میزان تورم در اقتصاد کشور است.

▣ سخن پایانی

روند صعودی شاخص کل بازار سهام ادامه دار خواهند ماند، اما در این روند ممکن است ارزش برخی نمادها از ارزش واقعی بیشتر شود به همین دلیل سرمایه‌گذاران از این به بعد باید بیشتر مراقب معاملات خود باشند، برخی کارشناسان اقتصادی معتقدند شاخص کل بورس تا کانال ۳ میلیون واحدی ریسک چندانی برای سرمایه‌گذاران ندارد، اما این مسئله وابسته به فاکتورهای اقتصادی مانند نرخ بهره، نرخ ارز و... هم هست، البته دولت با توجه به شعار سال مکلف به کنترل افزایش نرخ ارز است، چراکه مهم‌ترین عامل در تورم کالایی محسوب می‌شود.

رشد ۵۱ درصدی ارزش بازار «تاصیکو»

ارزش بازار پرتفوی بورسی شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین نسبت به دوره مشابه سال گذشته با افزایش ۵۱ درصدی همراه بوده است؛ همچنین ارزش بازار این شرکت در فروردین‌ماه به بالاترین سطح خود در ۲ سال گذشته رسیده است.

به گزارش بورس‌نیوز، شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به فروردین‌ماه امسال مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری خود را برابر با ۶ هزار و ۵۹۵ میلیارد تومان اطلاع‌رسانی کرد، «تاصیکو» میزان بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری که در فروردین‌ماه از خود برجای گذاشت مربوط به شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه و شرکت‌های غیر بورسی بود.

عمده‌ترین سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین در فروردین‌ماه مربوط به شرکت‌های فعال در بازار سرمایه بود، بهای تمام‌شده پرتفوی بورسی «تاصیکو» بالغبر ۶ هزار و ۷۰ میلیارد تومان بود و مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در شرکت‌های غیر بورسی برابر با ۵۲۶ میلیارد تومان بود.

بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین در پرتفوی بورسی در مقایسه با ماه گذشته حدود ۳۵۰ میلیارد تومان افزایش پیدا کرد، ارزش بازار پرتفوی بورسی «تاصیکو» در نخستین ماه سال ۱۴۰۲ و یازدهمین ماه از سال مالی در شرکت‌های بازار سرمایه ۷۹ هزار و ۳۹۰ میلیارد تومان به ثبت رسید.

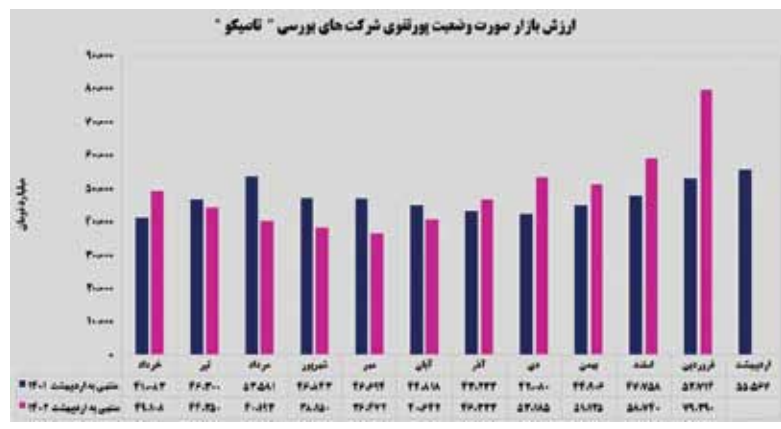

نام شرکت	نام نماد	مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌ها (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به فروردین‌ماه ۱۴۰۲	منتهی به فروردین‌ماه ۱۴۰۱	
سرمایه‌گذاری صدر تأمین	تاصیکو	۶،۰۷۰	۶،۲۴۵	↑ ٪ ۵
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌های بورسی (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به فروردین‌ماه ۱۴۰۲	منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱	
۳،۱۰۰	فعالیت ماهانه	۷۹،۳۹۰	۵۸،۷۴۰	↑ ٪ ۳۵

شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به فروردین‌ماه سال ۱۴۰۲ در صورت‌وضعیت پرتفوی شرکت‌های «بورسی» ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌های خود را بالغبر ۷۹ هزار و ۳۹۰ میلیارد تومان به ثبت رساند که نسبت به بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌ها رشد یک هزار و ۲۰۸درصدی را به همراه داشت.

ارزش بازار پرتفوی بورسی شرکت سرمایه‌گذاری صدر تأمین نسبت به دوره مشابه سال گذشته با افزایش ۵۱ درصدی همراه بوده است؛ همچنین ارزش بازار این شرکت در فروردین‌ماه به بالاترین سطح خود در ۲ سال گذشته رسیده است.

مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های «تاصیکو» نسبت به دوره مشابه سال گذشته ۲۵درصد و بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های غیربورسی این شرکت نیز با رشد ۲۲ درصدی نسبت به دوره مشابه، عملکرد خوبی از خود برجای گذاشته است.

عمده‌ترین بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در پرتفوی بورسی «تاصیکو» مربوط به بخش «فلزات اساسی» با ۲ هزار و ۲۸۶ میلیارد تومان بود و پس از آن نیز بیشترین بهای تمام‌شده مربوط به بخش «استخراج کانه‌های فلزی» با یک هزار و ۸۱۱ میلیارد تومان بود، در این دوره ماهانه بخش «فلزات اساسی» با افزایش سرمایه‌گذاری و بخش «کاشی و سرامیک» با کاهش سرمایه‌گذاری همراه بودند.

بیشترین میزان ارزش بازار در صورت‌وضعیت پرتفوی شرکت‌های «بورسی» در اختصاص شرکت «ملی صنایع مس ایران» با ۲۶ هزار و ۵۳۵ میلیارد تومان بود، همچنین «فولاد مبارکه اصفهان» نیز با ۱۲ هزار و ۱۴۳ میلیارد تومان بیشترین ارزش بازار را در این دوره در اختیار داشتند.

همان‌گونه که گفته شد بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری «تاصیکو» در شرکت‌های غیربورسی برابر با ۵۲۶ میلیارد تومان بود، بیشترین سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته در این دوره مربوط به «توسعه معادن پارس تأمین» با ۲۰۰ میلیارد تومان بود و پس از آن نیز بیشترین بهای تمام‌شده مربوط به بخش «فولاد اکسین خوزستان» با ۷۸ میلیارد تومان بود.

«تاصیکو» با سرمایه ثبت شده ۳هزار و ۱۰۰میلیارد تومانی در فروردین‌ماه، از واگذاری سهام به سود ۱۰.۸ میلیاردتومانی رسید.

تداوم روند صعودی «فارس»

بیشترین تمرکز «فارس» در نخستین ماه از سال ۱۴۰۲ و دهمین ماه از سال مالی منتهی به خردادماه ۱۴۰۲ مربوط به سرمایه‌گذاری در شرکت‌های غیربورسی بود. به گزارش بورس‌نیوز، شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس در گزارش فعالیت ماهانه فروردین‌ماه امسال توانست مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های خود را مبلغی بالغبر ۳۲ هزار و ۸۹۰ میلیارد تومان شناسایی کند، این سرمایه‌گذاری‌ها حاصل از سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه و خارج از بازار سهام شکل گرفت. عمده‌ترین سرمایه‌گذاری شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس در فروردین‌ماه مربوط به شرکت‌های خارج از بازار سرمایه بود، مجموع بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در شرکت‌های غیر بورسی برابر با ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان و بهای تمام‌شده پرتفوی بورسی «فارس» بالغبر ۷ هزار و ۶۵۶ میلیارد تومان بود. این شرکت در فروردین در حوزه مواد و محصولات شیمیایی، واسطه‌گری‌های مالی و پولی، فعالیت‌های کمکی به نهادهای مالی واسط، عرضه برق گاز بخار و آب گرم، تجارت عمده‌فروشی به‌جز وسایل نقلیه موتور، سایر صنایع و سایر فعالیت‌ها سرمایه‌گذاری کرد. بیشترین تمرکز «فارس» در نخستین ماه از سال ۱۴۰۲ و دهمین ماه از سال مالی منتهی به خردادماه ۱۴۰۲ مربوط به سرمایه‌گذاری در شرکت‌های غیربورسی بود که بهای تمام‌شده آن بالغبر ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان شناسایی شد، این میزان سرمایه‌گذاری در مقایسه با سال مالی گذشته ۷ درصد افزایش را به دنبال داشت. عمده‌ترین سرمایه‌گذاری «فارس» در پرتفوی بورسی و شرکت‌های خارج از بورس که در فروردین‌ماه انجام داد متعلق به سرمایه‌گذاری در حوزه «مواد و محصولات شیمیایی» با ۲۰ هزار و ۳۶۸ میلیارد تومان بود که همچنان بخش مهم و ویژه شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس است. «مواد و محصولات شیمیایی» سهم ۵۷درصدی از سرمایه‌گذاری‌ها در شرکت‌های غیر بورسی و سهم ۷۷ درصدی از سرمایه‌گذاری‌ها در پرتفوی بورسی را در اختیار گرفته است.

▣ تداوم روند صعودی پرقدرت

بهای تمام‌شده‌ای که «فارس» جهت سرمایه‌گذاری در شرکت‌های «بورسی» پرداخت کرده بالغبر ۷ هزار و ۶۵۶میلیارد تومان بود، میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه مانند ماه گذشته و نسبت به دوره مشابه سال گذشته نیز حدود یک هزار و ۶۰ میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است. بهای تمام‌شده‌ای که «فارس» جهت سرمایه‌گذاری در شرکت‌های «غیر بورسی» پرداخت کرده بالغبر ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان بود، میزان سرمایه‌گذاری در این حوزه نسبت به ماه گذشته تغییری نداشت و نسبت به دوره مشابه سال گذشته نیز ۷ درصد افزایش پیدا کرده است. ارزش بازار سرمایه‌گذاری‌های «فارس» در بخش شرکت‌های «بورسی» مبلغی بالغبر ۳۷۶ هزار و ۲۲۲ میلیارد تومان اعلام شد که نسبت به بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری‌های بورسی، رشد ۴ هزار و ۸۱۴ درصدی را به همراه داشت. عمده‌ترین بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری در پرتفوی بورسی «فارس» مربوط به شرکت «گروه پتروشیمی سرمایه‌گذاری ایرانیان» با ۳ هزار و ۲۲۷ میلیارد تومان بود و پس از آن نیز بیشترین بهای تمام‌شده مربوط به شرکت «پتروشیمی فجر» با ۹۹۵ میلیارد تومان بود. بیشترین میزان ارزش بازار در صورت‌وضعیت پرتفوی شرکت‌های «بورسی» در اختیار شرکت «پتروشیمی پارس» با ۹۲ هزار و ۲۷۴ میلیارد تومان بود، همچنین «پتروشیمی نوری» نیز با ۸۵ هزار و ۱۵۷ میلیارد تومان بیشترین ارزش بازار را در این دوره در اختیار داشتند. همان گونه که گفته شد بهای تمام‌شده سرمایه‌گذاری «پارس» در شرکت‌های غیر بورسی برابر با ۲۵ هزار و ۲۳۴ میلیارد تومان بود، بیشترین سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته در این دوره مربوط به «سرمایه‌گذاری مدبران اقتصاد» با ۱۰ هزار و ۱۸۰ میلیارد تومان بود و پس از آن نیز بیشترین سرمایه‌گذاری صورت‌گرفته مربوط به شرکت «پالایش بیدبلند خلیج‌فارس» با ۴ هزار و ۹۵۳ میلیارد تومان بود.

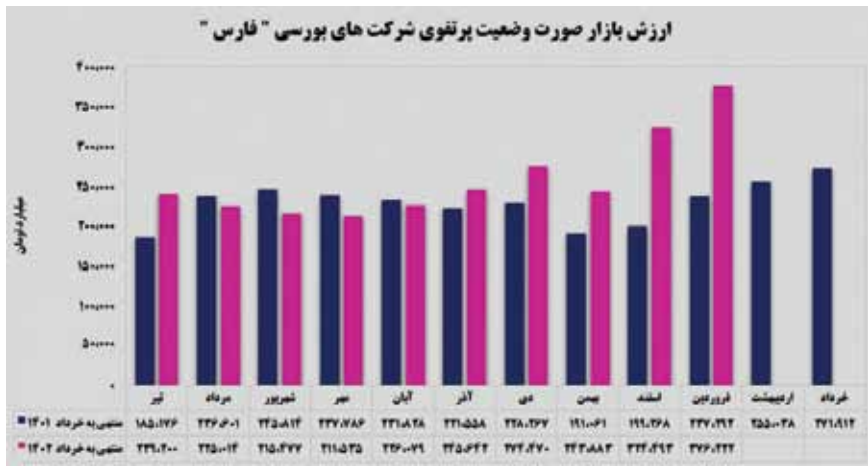

اخبار

ورود مجلس به طرح اصلاح قانون بازار سرمایه

رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس با اشاره به انتظار مجلس از اعلام جواب نهایی شورای نگهبان درباره قانون مالیات بر عایدی سرمایه، از ورود مجلس به طرح اصلاح قانون بازار سرمایه تا دو هفته آینده خبرداد.

به گزارش صدای بورس، محمدرضا پورابراهیمی با اشاره به جزییات قانون مالیات بر عایدی سرمایه گفت: قانون مالیات بر عایدی سرمایه سه‌شنبه هفته گذشته در مجلس تصویب شد و قرار است به شورای نگهبان ارجاع شود، اکنون باید منتظر اعلام جواب نهایی باشیم. مالیات بر عایدی سرمایه بزرگ‌ترین عامل تحرک در بازار سرمایه خواهد بود. وی خاطرنشان کرد: هر چه جلوی سوداگری‌ها در بازار گرفته شود حجم منابع به سمت بازار مولد سوق پیدا می‌کند که بازار سهام جزو بازار مولد تلقی می‌شود. این اقدام بزرگترین خدمت مجلس و کمیسیون اقتصادی به بازار سرمایه بود که آن را به مرحله اجرا رساند. وی در ادامه به آخرین تصمیمات اتخاذ شده در خصوص قانون بازار سرمایه اشاره کرد و افزود: با توجه به هماهنگی‌های انجام شده با رئیس مجلس قانون بازار سرمایه از ۲ هفته آینده وارد صحن علنی مجلس می‌شود.

آغاز به کار سامانه بومی معاملات بازار سهام تا پایان سال

مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران با بیان اینکه بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده قرار بر این است که سامانه بومی معاملات بازار سهام تا پایان امسال به بهره‌برداری برسد، گفت: این سامانه برای بخش کوچکی از بازار استفاده می‌شود و در مرحله نخست فقط بخشی از بازار به این سامانه منتقل خواهد شد. روح‌الله دهقان در گفت‌وگو با ایرنا به جزییات راه‌اندازی سامانه بومی معاملات اشاره کرد و افزود: از نظر فنی اقدامات مربوط به راه‌اندازی سامانه بومی معاملات انجام شده و اکنون باید این سامانه وارد مرحله عملیاتی شود. وی اظهار کرد: براساس برنامه‌ریزی انجام شده قرار بر این است که سامانه بومی معاملات تا پایان سال به مرحله بهره‌برداری برسد. دهقان خاطرنشان کرد: اکنون انجام برخی از مراحل قراردادی در سازمان بورس در دستور کار است که باید در انتظار اجرای آنها ماند و پس از آن این سامانه وارد مرحله عملیاتی شود. مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران ادامه داد: از سوی دیگر سامانه بومی معاملات برای بخش کوچکی از بازار استفاده می‌شود و فقط قسمتی از بازار را به این سامانه منتقل خواهیم کرد. وی تاکید کرد: به دلیل وجود برخی ریسک‌ها کل بازار در یک مرحله به سامانه جدید منتقل نمی‌شود و این کار به صورت مرحله‌ای انجام خواهد شد. دهقان بیان کرد: به احتمال زیاد اوراق با درآمد ثابت و صندوق‌های ETF به این سامانه منتقل می‌شوند که البته انجام این اقدام وابسته به تصمیم مسئولان حاضر در بازار سرمایه است. مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران ادامه داد: در صورت موفقت‌آمیز بودن مرحله عملیاتی سامانه بومی، به مرور معاملات سهام هم به این سامانه منتقل می‌شود. وی در پاسخگوی به سوالی مبنی‌بر اینکه با وجود افزایش حجم معاملات سامانه فعلی تا چه میزان می‌تواند پاسخگوی معاملات بازار باشد، گفت: توسعه‌هایی که در ۳ سال گذشته در خصوص سامانه معاملات انجام شده است و پاسخگوی ظرفیت فعلی بازار خواهد بود. دهقان بیان کرد: با توجه به بالا بودن حجم و ارزش فعلی معاملات ولی معاملات بازار تحت تاثیر توسعه‌های انجام شده به صورت طبیعی در جریان است. مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران خاطرنشان کرد: اکنون حجم معاملات بازار در محدوده‌های سال ۹۹ قرار دارد، اما سامانه پاسخگوی معاملات بوده و با مشکلی مواجه نشده‌ایم. وی تاکید کرد: این اتفاق به واسطه فعالیت انجام شده و توسعه‌های انجام شده‌ای است که در ۳ سال گذشته صورت گرفته و زمینه بهبود سامانه معاملات فراهم شده است. دهقان به رشد فعلی بازار اشاره کرد و گفت: ظرفیت‌هایی وجود دارد که در صورت تداوم رشد بازار آنها را فعال خواهیم کرد تا با مشکلی مواجه نشویم. مدیرعامل شرکت مدیریت فناوری بورس تهران ادامه داد: قاعدتاً پس از عبور حجم مشخصی از معاملات بازار باید انجام توسعه‌های متعدد در دستور کار قرار گیرد تا معاملات بدون وقفه در جریان باشد. وی در پایان گفت: اکنون برنامه‌ریزی‌های مربوط به توسعه سامانه معاملات همسو با رشد بازار انجام شده و این سامانه پاسخگوی ظرفیت‌های بالاتری از حجم معاملات خواهد بود.